

Електронско Упутство за Корисника садржи предмет "Услови коришћења Нокиа упутстава за корисника 7. јуна 1998." ("Nokia User's Guides Terms and Conditions, 7th June, 1998".)

Упутство за корисника

9355054

Издање 1

ИЗЈАВА О УСКЛАЂЕНОСТИ ПРОИЗВОДА

Ми, NOKIA CORPORATION изјављујемо на своју искључиву одговорност да је производ NPL-2 усклађен са одредбама следеће Директиве Савета: 1999/5/ЕС.

Примерак Изјаве о усклађености производа можете наћи на адреси http://www.nokia.com/phones/declaration_of_conformity/.

Copyright © Nokia Corporation 2002. Сва права задржана.

Без претходне писмене дозволе друштва Nokia забрањена је репродукција, трансфер, дистрибуција или меморисање неког дела или читавих садржаја у овом документу.

Nokia и Nokia Connecting People су заштићени жигови друштва Nokia Corporation. Остали називи производа и фирми који се помињу у овом тексту могу бити жигови или робне марке њихових власника.

Nokia tune је аудио жиг компаније Nokia Corporation.

US Patent No 5818437 and other pending patents. T9 text input software Copyright (C) 1997-2000. Tegic Communications, Inc. All rights reserved.

Includes RSA BSAFE cryptographic or security protocol software from RSA Security.

Java is a trademark of Sun Microsystems, Inc.

Nokia води политику континуираног развоја. Nokia задржава право на измене и побољшања без претходне најаве ма ког од производа који су описани у овом документу.

Ни у ком случају Nokia неће бити одговорна за ма какав губитак података или прихода или неку посебну, случајну, последичну или индиректну штету ма како да је проузрокована.

Садржаји овог документа су дати "као што јесу". Осим ако то не захтева одговарајући пропис, не дају се никакве гаранције, било изричите било оне које се подразумевају, укључујући, али не ограничавајући се на њих, и подразумевајуће гаранције комерцијалне погодности и погодности за посебну сврху, у односу на тачност, поузданост или садржај овог документа. Nokia задржава право на измену овог документа или на његово повлачење у свако доба без претходне најаве.

Расположивост посебних производа може да варира у зависности од подручја. Молимо проверите то код Вама најближег продавца Nokia-е.

9355054 / Издање 1

ЗА ЗА ВАШУ БЕЗБЕДНОСТ	11
Опште информације	14
Налепнице из пакета производа	14
Приступне шифре	14
Преглед функција телефонског апарата	16
Сервис мултимедија порука (MMS)	16
Полифони звук (MIDI).....	16
Пакетни пренос података (GPRS)	17
Звучник	17
MIDP Java™ апликације	18
Nokia сервис пријема параметара као OTA.....	18
Заједничка меморија	18
1. Ваш телефонски апарат	19
Тастери и конектори	19
Пасивни режим рада	20
Заштита екрана	21
Тапет	21
Основни индикатори у пасивном режиму.....	21
Постављање каишића за ношење око руке.....	23
2. За почетак.....	24
Инсталација SIM картице и батерије.....	24
Пуњење батерије.....	27
Укључивање и искључивање телефонског апарата	27
Нормалан радни положај	28

Закључавање тастатуре	28
Замена предње маске	29
3. Функције позива	32
Позивање	32
Брзо бирање неког телефонског броја	33
Успостављање конференцијске везе	33
Пријем или одбијање долазног позива	34
Позив на чекању	34
Опције у току везе	34
Звучник	35
4. Писање текста	36
Укључивање и искључивање предиктивног начина уноса текста	36
Употреба предиктивног начина уноса текста	36
Писање сложеница	38
Употреба традиционалног начина уноса текста	38
Савети за писање текста	38
5. Телефонски именик (Имена)	40
Избор параметара телефонског именика	40
Меморисање имена и телефонских бројева (Додај име)	41
Меморисање више бројева и текстуалних напомена по једном имену	41
Промена подразумеваног броја	42
Тражење имена у именуку	42
Измена имена, броја или текстуалног дела	43
Брисање имена и бројева	43
Копирање телефонских именика	43
Слање и пријем визиткарти	44
Брзо бирање	45
Инфо бројеви	45

Бројеви сервиса	46
Моји бројеви	46
Групе позивалаца	46
6. Коришћење менија	48
Пристап некој функцији менија	48
Списак функција менија	50
7. Функције менија	54
Поруке (Мени 1)	54
Текстуалне поруке	54
Писање и слање порука	54
Опције слања порука	55
Писање и слање е-маил порука	56
Читање и одговарање на поруку или е-маил	57
Фолдери Пријем и Слање	58
Обрасци	58
Фолдер Архива и Моји фолдери	59
Листа расподеле	59
Мултимедија поруке	61
Писање и слање мултимедија поруке	62
Читање и одговарање на мултимедија поруку	63
Фолдери Пријем, Слање, Сачуване поруке и Послато	64
Меморија за мултимедија поруке пуна	64
Брисање порука	65
Ћаскање	65
Говорне поруке	66
Инфо поруке	67
Подешавање порука	67
Подешавања текстуалних и е-маил порука	67

Подешавање замене старих порука	68
Подешавања мултимедија порука	68
Подешавање величине фонта	70
Сервисне команде	70
Листа позива (Мени 2)	70
Листа претходних позива	71
Бројачи импулса и мерачи позива	71
Начини рада (Мени 3)	73
Подешавања (Мени 4)	74
Подешавања времена и датума	74
Сат	74
Датум	74
Ауто. ажурирање времена и датума	74
Подешавање позива	75
Преусмерење	75
Одговор било којим тастером	75
Аутоматско понављање бирања	76
Брзо бирање	76
Позив на чекању	76
Извештај по позиву	76
Шаљи мој идентитет	76
Линија за одлазне позиве	76
Подешавање телефона	77
Језик	77
Аутоматска заштита тастатуре	77
Приказ информације о ћелији	78
Поздравна напомена	78
Избор мреже	78

Потврда акција SIM сервиса	79
Помоћна објашњења	79
Тон укључења	79
Подешавања екрана	79
Тапет	79
Колор шеме	80
Лого оператора	80
Заштита екрана	81
Осветљај екрана	81
Подешавање тонова	81
Подешавање додатка	82
Подешавања сигурности	83
Врати на фабрички подешено	84
Аларм (Мени 5)	84
Галерија (Мени 6)	85
Роковник (Мени 7)	87
Календар	87
Унос напомене у календар	88
Када Вас телефонски апарат упозорава алармом на напомену	89
Листа задатака	89
Игре (Мени 8)	90
Стартовање игре	90
Остале опције које су на располагању за игру или групу игара	91
Играчки сервиси	91
Стање меморије за игре	91
Подешавања игре	92
Апликације (Мени 9)	92
Стартовање апликације	92
Остале опције које су на располагању за апликацију или групу апликација	93

Преузимање апликације	93
Стање меморије за апликације	95
Додаци (Мени 10)	96
Калкулатор	96
Израчунавање конверзије валута	97
Одбројавач	97
Штоперица	98
Праћење и дељење времена	98
Пролазна времена	98
Преглед и брисање времена	99
Новчаник	99
Меморисање и измена података у личној картици	100
Личне напомене	100
Подешавања новчаника	101
Водич за плаћање преко новчаника	101
Повезивање (Мени 11)	102
Инфрацрвена	102
GPRS	103
GPRS веза	103
Подешавање GPRS модема	103
WAP сервиси (Мени 12)	104
Основни кораци за приступ и коришћење WAP сервиса	105
Подешавање телефонског апарата за WAP сервис	105
Меморисање параметара сервиса примљених у форми текстуалне поруке	105
Ручно уношење параметара сервиса	106
Подешавања када је одабрано GSM podaci:	107
Подешавања када је одабрано GPRS:	107
Успостављање везе са WAP сервисом	108
Претраживање страница WAP сервиса	109

Употреба тастера телефонског апарата у току претраживања	109
Опције у току претраживања	110
Директно позивање	111
Завршетак WAP везе	111
Подешавање изгледа WAP претраживача	111
Подешавање кукица	112
Адресе (букмарк ознаке)	112
Примање адресе	113
Сервисни пријем	113
Подешавање апарата да прима сервисне поруке	114
Кеш меморија	114
Сертификати ауторитета	114
Преглед листе сертификата ауторитета	115
Индикатор заштите	115
Сигурност претраживача	115
Заштитни модул	116
Сертификати	116
Дигитални потпис	117
SIM сервис (Мени 13)	118
8. Комуникације са РС рачунаром	119
PC Suite	119
GPRS и HSCSD	120
Коришћење комуникационих програма за пренос података	121
9. О батерији	122
Пуњење и пражњење	122
ЧУВАЊЕ И ОДРЖАВАЊЕ	124
ВАЖНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ БЕЗБЕДНОСТИ	126

ЗА ВАШУ БЕЗБЕДНОСТ

Прочитајте ове једноставне смернице. Кршење правила може да буде опасно или противзаконито. Додатне детаљне информације су дате у овом Упутству.

Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или када њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

БЕЗБЕДНОСТ САОБРАЋАЈА ЈЕ НА ПРВОМ МЕСТУ

Не користите ручни телефон у току вожње.

СМЕТЊЕ

Сви мобилни телефони могу да буду изложени сметњама које утичу на радне карактеристике.

ИСКЉУЧИТЕ У БОЛНИЦАМА

Придржавајте се свих прописа или правила. Искључите телефон у близини медицинске опреме.

ИСКЉУЧИТЕ У АВИОНУ

Бежични уређаји могу проузроковати сметње у авиону.

ИСКЉУЧИТЕ ПРИ ТОЧЕЊУ ГОРИВА

Не користите телефон на местима за точење горива. Не користите га у близини горива или хемикалија.

ИСКЉУЧИТЕ БЛИЗУ МЕСТА МИНИРАЊА

Не користите телефон на местима где се врши минирање. Придржавајте се ограничења и поступајте по свим прописима и правилима.

УПОТРЕБЉАВАЈТЕ РАЗУМНО

Употребљавајте само у нормалном положају. Немојте непотребно додиривати антену.

КВАЛИФИКОВАНИ СЕРВИС

Само квалификоване особе смеју инсталисати или поправљати телефонску опрему.

ПРИБОР И БАТЕРИЈЕ

Употребљавајте само одобрени прибор и батерије. Не прикључујте некомпатибилне уређаје.

ПРИКЉУЧИВАЊЕ НА ДРУГЕ УРЕЂАЈЕ

Код прикључивања на ма који други уређај, прочитајте његово упутство за употребу ради безбедносних инструкција. Не прикључујте некомпатибилне уређаје.

РЕЗЕРВНЕ КОПИЈЕ

Не заборавите да направите резервне копије свих важних података.

ОТПОРНОСТ НА ВОДУ

Ваш телефонски апарат није водоотпоран. Одржавајте га сувим.

ПОЗИВАЊЕ

Проверите да је телефон укључен и на мрежи. Унесите број телефона укључујући број мрежне групе, затим притисните . За завршетак везе притисните . Да одговорите на позив притисните .

ХИТНИ ПОЗИВИ

Проверите да је телефон укључен и на мрежи. Притисните потребан број пута (на пример да бисте прекинули везу, изашли из менија и сл.) да обришете садржај екрана. Унесите број службе помоћи и притисните . Дајте своју локацију. Немојте да прекидате везу све док Вам се то не каже.

■ Услуге мреже

Мобилни телефон описан у овом упутству одобрен је за коришћење у дигиталним целуларним мрежама GSM900, GSM1800 и GSM1900.

Трофреквентност је могућност зависна од мреже. Проверите са својим локалним провајдером да ли се можете претплатити и користити ову могућност.

Многе могућности наведене у овом упутству називају се услуге мреже. То су посебне услуге које договарате преко свог провајдера. Пре него што будете могли да користите било коју од ових услуга мреже, морате да се претплатите на те услуге код свог провајдера и да добијете упутства за њихово коришћење.

Напомена: Неке мреже можда не подржавају све карактере карактеристичне за језик и/или услуге.

■ О прибору

Проверите број модела сваког пуњача пре његове употребе са овим апаратом. Овај апарат је намењен да се употребљава са напајањем из АСР-12 и LCH-12.

Упозорење: Употребљавајте само батерије, пуњаче и прибор које је одобрио произвођач телефона за употребу уз овај модел телефона. Употреба било којих других типова може поништити одобрење или гаранцију који се односе на телефон а може бити и опасна.

За могућност набавке одобреног прибора, молимо проверите код Вашег продавца.

Када искључујете кабл за напајање било ког прибора, ухватите и извуците утикач, а не кабл.

Опште информације

■ Налепнице из пакета производа

На овим налепницама се налазе важне информације значајне за сервисирања и службу подршке.

Налепницу **[B]** залепите на Гаранцију.

Налепницу **[A]** ставите на Позивницу у Nokia Клуб (Nokia Club Invitation Card) која се налази у пакету производа.

■ Приступне шифре

- **Сигурносна шифра (5 до 10 цифара):** Сигурносна шифра штити ваш телефонски апарат од неовлашћене употребе и испоручује се са апаратом. Фабрички подешена шифра је 12345. Промените шифру и нову чувајте у тајности и на безбедном месту, даље од свог телефонског апарата. Да промените шифру и подесите телефон да је захтева, погледајте део Подешавања сигурности на страници 83.
- **PIN шифра и PIN2 шифра (4 до 8 цифара):** PIN (Personal Identification Number или Лични идентификациони број) шифра од неовлашћеног коришћења штити вашу SIM картицу. PIN шифра се обично испоручује уз SIM картицу.
Подесите апарат да захтева унос PIN шифре при сваком укључивању; видите Подешавања сигурности на страници 83.
PIN2 шифра се евентуално испоручује уз SIM картицу и неопходна је за приступ одређеним функцијама, као што су бројачи тарифних јединица.

Уколико унесете погрешну PIN шифру више пута телефон приказује упозорење *SIM je blokirani* и од Вас захтева да унесете PUK шифру. Обратите се свом провајдеру да добијете PUK шифру.

- **PUK и PUK2 шифре (8 цифара):** PUK (Personal Unblocking Key, Лична шифра за деблокаду) шифра је неопходна за измену блокиране PIN шифре. PUK2 шифра је потребна за промену блокиране PIN2 шифре.

Ако PIN шифре нису испоручене уз SIM картицу за њих се обратите локалном провајдеру.

- **Шифра забране позива (4 цифре):** Шифра забране (позива) је неопходна код коришћења опције *Usluga zabrane poziva*; видите Подешавања сигурности на страници 83. Ову шифру можете добити од свог провајдера, добављача услуга.
- **Потписни PIN:** Потписни PIN је неопходан за (електронски) дигитални потпис. Видите Дигитални потпис на страници 117. Потписни PIN добијате са SIM картицом ако она у себи садржи Заштитни модул.

Уколико унесете погрешну потписну PIN шифру више пута телефон приказује упозорење *SIM je blokirani* и од Вас захтева да унесете PUK шифру. Обратите се свом провајдеру да добијете PUK шифру.

- **Шифра новчаника (4 – 10 цифара):** Шифра новчаника Вам је потребна за приступ функцијама Новчаника. Ако више пута укуцате погрешну шифру новчаника функције новчаника се блокирају на пет минута. За даље информације погледајте део Новчаник на страници 99.

Преглед функција телефонског апарата

Nokia 6100 пружа бројне функције практичне за свакодневно коришћење као што су Календар, Часовник, Сат са алармом, Калкулатор и многе друге. Такође Вам је за апарат на располагању читав дијапазон Nokia Xpress-on™ маске у боји. За замену маске погледајте Замена предње маске на страници 29.

■ Сервис мултимедија порука (MMS)

Овај телефон може да шаље мултимедија поруке које садрже текст и слику, као и да прима поруке које садрже текст, слике и аудио записе. Сlike и аудио записе можете сачувати за лична подешавања свог телефона. Видите Мултимедија поруке на страници 61.

■ Полифони звук (MIDI)

Полифони аудио се састоји из више аудио компонената које се из звучника репродукују истовремено као права мелодија. Полифони аудио се користи код тонова звона и тонова упозорења. Ваш телефон поседује аудио компоненте за преко 40 инструмената које се могу користити за полифони аудио, али телефон може да истовремено репродукује четири инструмента. Телефон подржава Scalable Polyphonic MIDI (SP-MIDI) аудио формат.

Полифоне тонове звона можете примати преко мултимедија сервиса (видите део Читање и одговарање на мултимедија поруку на страници 63) или преузимати у менију Галерија (видите део Галерија (Мени 6) на страници 85), или преко РС програмског пакета (видите део PC Suite на страници 119).

■ **Пакетни пренос података (GPRS)**

GPRS телекомуникациона технологија омогућава употребу мобилних телефона за слање и пријем података путем мреже мобилне телефоније. GPRS је по себи носач података који омогућава бежични приступ мрежама података као што је Интернет. Апликације које користе GPRS су WAP, MMS и SMS систем порука, преузимање MIDP Java™ апликација и GPRS прикључивање на систем (на пример Интернет или електронску пошту).

Пре него што будете могли користити GPRS технологију

- Обратите се свом оператору мреже или провајдеру у вези расположивости и претплате на GPRS сервис.
- Меморишите GPRS параметре, подешавања, за сваку апликацију која се користи преко GPRS везе.

Видите Подешавање телефонског апарата за WAP сервис на страници 105, Подешавање порука на страници 67 и GPRS на страници 103.

Цене за GPRS и апликације

Наплаћује се и активна GPRS веза и апликација, сервис, који се користи преко GPRS везе. За детаљније податке о ценама обратите се свом оператору мреже или добављачу услуга.

■ **Звучник**

Звучник вам омогућава да користите свој телефон као спикерфон, чак и током конференцијског разговора. Видите Звучник на страници 35.

■ MIDP Java™ апликације

Ваш телефонски апарат подржава Java технологију и садржи неке MIDP Java апликације и игре које су посебно програмиране за мобилне телефоне. Нове апликације и игре можете преузимати у свој телефон са РС рачунара помоћу Java инсталационог софтвера или са WAP сервиса, као што је Клуб Nokia. Видите Апликације (Мени 9) на страници 92.

■ Nokia сервис пријема параметара као OTA

Да бисте могли користити WAP, MMS, GPRS и друге сервисе бежичне телефоније неопходно је да у свом апарату подесите исправне параметре, подешавања. Параметре можете примати директно као OTA поруку, па их само сачувати. За детаљније информације и расположиве параметре, подешавања, обратите се свом најближем Nokia дилеру.

■ Заједничка меморија

Наредне функције вашег телефонског апарата заједнички деле меморију: именик, текстуалне и мултимедија поруке, слике и мелодије звона у галерији, календар, листа задатака (обавеза), као и Java игре и апликације. Меморисање додатних података у оквиру тих функција смањује количину меморије која остаје на располагању за друге функције које је деле. Ово је посебно важно код интензивне употребе неке од тих функција (мада, неке од функција имају, поред заједничке меморије, и одређену количину сопствене, резервисане, меморије). На пример, меморисање великог броја слика, букмарк адреса, Java апликација и т.д., може заузети комплетну заједничку меморију, па ће апарат пријавити да је меморија испуњена. У том случају, пре наставка рада, обришите неке податке или датотеке креиране у функцијама које користе заједничку меморију.

1. Ваш телефонски апарат

■ Тастери и конектори

1. Главни прекидач, Ⓚ

Укључује и искључује телефонски апарат. На пример, када је тастатура закључана кратак притисак на главни прекидач укључује осветљење дисплеја на око 15 секунди.

2. Тастери за подешавање јачине звука

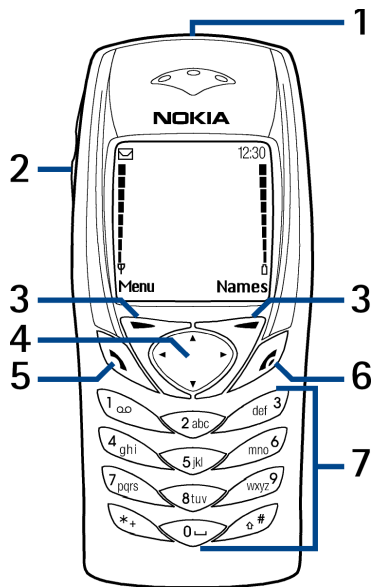
Тастери за подешавање јачине звука у слушници, слушалицама и звучнику (спикерфон опција).

3. Селекторски тастери, ► и ◄

Функција ових тастера зависи од текста који се појављује на дисплеју изнад тастера, на пр. **Мени** и **Имена** у пасивном режиму.

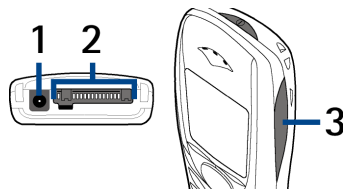
4. Четворосмерни тастер са ▲, ▼, ◀ и ▶

Омогућава кретање кроз имена, телефонске бројеве, меније или опције параметара, као и кроз календар. У пасивном режиму, притиском на ◀ отвара се мени *Креирај поруку* а притиском на ▶ отвара се *Календар* мени.

5. бира телефонски број и одговара на долазни позив. У пасивном режиму приказује последњи бирани број.
6. прекида успостављену везу. **Издазак из било које функције**
7. **0** - **9** WXYZ унос цифара и словних карактера.
8. * и # се користе за различите намене у различитим функцијама.

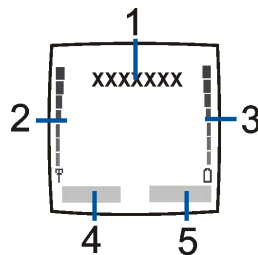
1. Конектор пуњача
2. Pop-Port™ конектор за слушалице и кабл за пренос података, на пример
3. Инфрацрвени (ИЦ) порт

■ Пасивни режим рада

Када је телефонски апарат спреман за употребу а нисте унели ниједан карактер, апарат се налази у пасивном режиму рада.

1. Означава у којој се целуларној мрежи телефонски апарат тренутно користи.
2. Приказује јачину сигнала дигиталне целуларне мреже на вашој тренутној локацији. Што је стубић виши, сигнал је јачи.
3. Приказује ниво напуњености батерије. Што је стубић виши, више је енергије у батерији.
4. Леви селекторски тастер у пасивном режиму је **Meni**.
5. Десни селекторски тастер у пасивном режиму је **Imena**.

Погледајте и део Основни индикатори у пасивном режиму на страници 21.

Заштита екрана

Телефон аутоматски активира скрин сејвер, приказ дигиталног сата, ради уштеде енергије у пасивном режиму. Активираће се после одређеног временског периода неактивности телефона. Видите Заштита екрана на страници 81. Да деактивирате скрин сејвер притисните било који тастер.

Ако не поставите време, на екрану ће се приказивати 00:00. За постављање тачног времена погледајте Сат на страници 74.

Тапет

Свој телефон можете подесити да приказује неку слику као позадину у пасивном режиму. Видите Тапет на страници 79.

Основни индикатори у пасивном режиму

- Примили сте једну или више текстуалних или графичких порука. Видите Читање и одговарање на поруку или е-маил на страници 57.
- Примили сте једну или више мултимедија порука. Видите Читање и одговарање на мултимедија поруку на страници 63.
- Примили сте једну или више говорних порука. Видите Говорне поруке на страници 66.
- Тастатура телефонског апарата је закључана. Видите Закључавање тастатуре на страници 28.

- Телефонски апарат не звони на долазни позив или текстуалну поруку када је *Upozorenje na dolazni poziv* постављено на *Isključeno* и *Ton poruke* на *Isključena*. Видите Подешавање тонова на страници 81.
- Сат са алармом постављен на *Uključi*. Видите Аларм (Мени 5) на страници 84.
- Одбројавач укључен. Видите Одбројавач на страници 97.
- У позадини се врши штоповање времена. Видите Штоперица на страници 98.
- Успостављена GPRS прикључна веза; погледајте Подешавање GPRS модема на страници 103. Индикатор је приказан у горњем левом делу дисплеја.
- Долазни или одлазни позив или текстуална порука у току GPRS приступне везе. GPRS веза се привремено обуставља.
- Индикатор инфрацрвене везе; видите део Инфрацрвена на страници 102.
- Сви ваши позиви су преусмерени на други број, *Preusmeri sve govorne pozive*. Ако поседујете две телефонске линије, индикатор преусмеравања за прву линију је а за другу линију . Видите Преусмерење на страници 75.
- 1** или **2** Означава одабрану телефонску линију, ако имате две линије. Видите Линија за одлазне позиве на страници 76.
- Звучник је активан; видите Звучник на страници 35.
- Позиви су ограничени на затворену групу корисника. Видите Подешавања сигурности на страници 83.

☒ Одабран је временски ограничен начин рада. Видите Начини рада (Мени 3) на страници 73.

📞, 📧 или 📧

Слушалице, хендсфри или адаптер за слушни апарат (лупсет) је прикључен на телефон.

Да бисте подесили да телефон у пасивном режиму приказује време и датум, видите део Сат на страници 74 и Датум на страници 74.

■ Постављање каишића за ношење око руке

Провуците каишић као што је приказано на слици, па га затегните.

2. За почетак

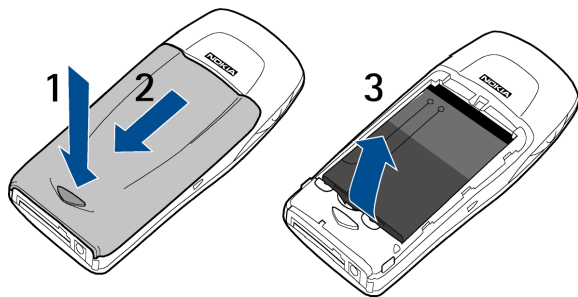
■ Инсталација SIM картице и батерије

- Држите све SIM картице далеко од дохвата деце.
- SIM картица и њени контакти се могу лако оштетити гребањем или савијањем, па зато будите пажљиви при манипулацији картицом, при њеном убацивању и вађењу.
- Пре вађења батерије искључите телефон.

1. Да скините задњу маску са апарата:

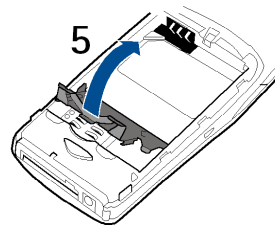
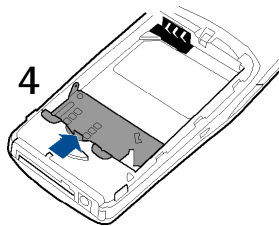
Са задњом страном апарата према себи притисните тастер за ослобађање задње маске (1) и погурајте маску (2).

Извадите батерију тако што ћете је подићи из држача (3).

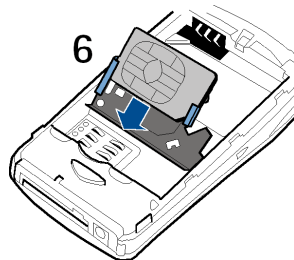

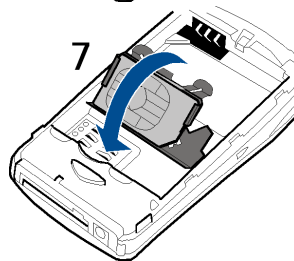
2. Да ослободите држач SIM картице нежно повуците блокаду држача картице (4) и отворите га (5).

3. Убаците SIM картицу у држач SIM картице (6). Проверите да је SIM картица уметнута правилно и да су златне контакт површине на картици окренуте као на слици.

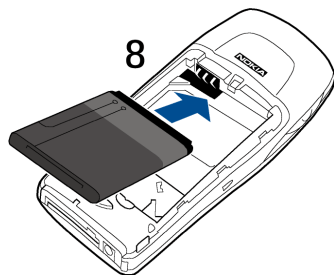

4. Затворите држач SIM картице (7) и притисните га да се забрави.

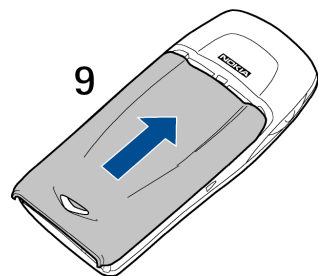
За почетак

5. Убаците батерију (8).

За почетак

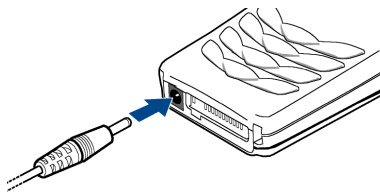
6. Угурајте задњу маску у њено лежиште (9).

■ Пуњење батерије

1. Утакните проводник пуњача у утичницу на доњој страни телефонског апарата.
2. Укључите пуњач у зидну утичницу наизменичног напона.

Ако је телефонски апарат укључен, на кратко се исписује текст *Punjenje*. Уколико је батерија потпуно празна проћи ће неколико минута пре него што се на екрану појави индикатор пуњења и пре него што се може остварити било каква веза.

Телефонски апарат можете користити док је пуњач прикључен.

Време пуњења зависи од пуњача и батерије који се користе. На пример, пуњење батерије BL-4C пуњачем АСП-12, док је апарат у пасивном режиму рада, траје до 1 сат и 30 минута.

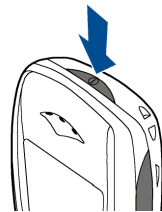
■ Укључивање и искључивање телефонског апарата

Притисните и држите главни прекидач .

Ако апарат прикаже поруку *Ubaci SIM karticu* мада је SIM картица правилно убачена, или *SIM kartica nije podržana* обратите се свом оператору мреже или провајдеру. Ваш телефонски апарат не подржава 5 волтске SIM картице и потребно је картицу заменити.

- Ако апарат затражи PIN шифру, унесите је (приказује се као ****) па притисните **OK**.

Видите *Zahtev za PIN šifrom* у оквиру Подешавања сигурности на страници 83 и Приступне шифре на страници 14.

- Ако апарат затражи сигурносну шифру, унесите је (приказује се као *****) па притисните **OK**. Погледајте и део Приступне шифре на страници 14.

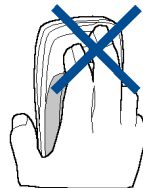
Упозорење: Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или када њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

■ Нормалан радни положај

Користите телефон само у његовом нормалном радном положају.

Ваш телефонски апарат има уграђену антену. Као и код сваког другог радио предајника, не додирујте непотребно антену када је телефон укључен. Додиривање антене утиче на квалитет везе и може да доведе до рада телефона на вишем енергетском нивоу него што би било потребно.

Недодиривање антене у току везе оптимизује квалитет њеног функционисања као и аутономију апарата за обављање разговора.

■ Закључавање тастатуре

Тастатуру можете закључати како би се спречило случајно притискање тастера, на пример, када Вам је телефонски апарат у ташни.

- **Закључавање тастатуре**

У пасивном режиму притисните **Мени** а затим тастер * + у року од 1,5 секунде.

- **Откључавање тастатуре**

Притисните **Откључај**, па затим тастер * + у року од 1,5 секунде.

Да одговорите на позив док је тастатура закључана притисните . У току везе апаратом се може руковати нормално. Када завршите или одбаците позив тастатура ће се аутоматски поново закључати.

За аутоматско закључавање тастатуре погледајте део Аутоматска заштита тастатуре на страници 77.

За закључавање тастатуре у току везе погледајте део Опције у току везе на страници 34.

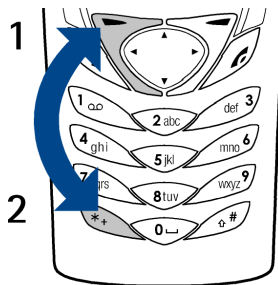

Напомена: Када је заштита тастатуре постављена, могући су позиви броја службе помоћи који је програмиран у Вашем телефону (на пр. 112, 911 или други званични број службе помоћи). Унесите број службе помоћи и притисните . Број ће бити приказан тек пошто унесете последњу цифру.

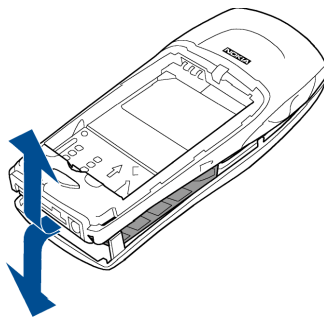
■ Замена предње маске

Пре замене предње маске увек искључите напајање и из телефонског апарата ископчајте пуњач или други уређај. Телефонски апарат увек одлажите и употребљавајте са постављеним маскама.

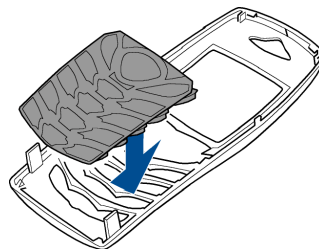
1. Скините задњу маску апарата. Видите корак 1 у делу Инсталација SIM картице и батерије на страници 24.

2. Да замените предњу маску, нежно одвојте задњи део телефона и предњу маску почевши од доњег дела телефона.

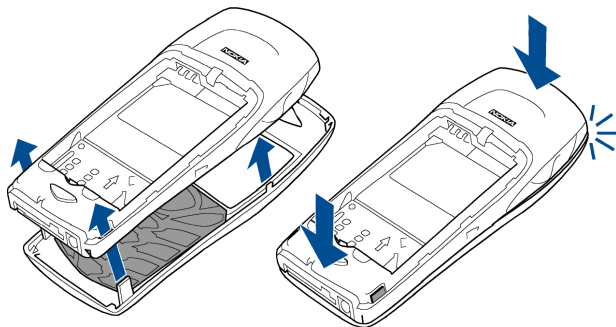

3. Убаците уложак тастатуре у нову предњу маску.

За почетак

- Да поставите предњу маску, прво правилно подесите апарат и предњу маску, па затим нежно притисните дно и врх телефона да се квачице забраве.

- Угурајте задњу маску у њено лежиште. Видите корак 6 у делу Инсталација SIM картице и батерије на страници 24.

3. Функције позива

■ Позивање

1. Укуцајте телефонски број претплатника укључујући и карактеристични (позивни) број подручја. Ако унесете погрешан карактер, да бисте га обрисали притисните **Обриши**.
За међународне позиве, притисните * + два пута за међународни префикс (карактер + замењује позивни број за излаз у међународни саобраћај), затим укуцајте позивни број државе, подручја (по потреби без почетне 0) и телефонски број претплатника.
  2. Притисните тастер да тај број позовете.
  3. Притисните тастер да везу завршите или да одустанете од успостављања везе.
- Погледајте и део Опције у току везе на страници 34.

Позивање броја помоћу телефонског именика

- Видите Тражење имена у именику на страници 42. Притисните да бисте позвали број на екрану.

Поновно бирање последњег бираног броја

- Да приступите листи последњих 20 бројева које сте позвали или пробали да позовете, у пасивном режиму притисните једном. Дођите до жељеног броја или имена и притисните да га позовете.

Позивање ваше говорне поште

- У пасивном режиму притисните и држите тастер **100**, или притисните **100** и .
Уколико се затражи телефонски број ваше говорне поште, укуцајте га и притисните **ОК**.
Погледајте и део Говорне поруке на страници 66.

Брзо бирање неког телефонског броја

Доделите телефонски број неком од тастера за брзо бирање, 2abc до 9WXYZ; видите део Брзо бирање на страници 45. Позовите број на један од наредних начина:

- Притисните жељени тастер за брзо бирање, па онда .
- Ако је *Brzo biranje* укључено, притисните и држите жељени тастер за брзо бирање док се веза не успостави. Видите Брзо бирање на страници 76.

Успостављање конференцијске везе

Конференцијска веза је услуга мреже која омогућава конференцијску везу до шест учесника.

1. Позовите првог учесника.
2. Да бисте позвали другог учесника притисните **Опције** па одаберите *Novi poziv*.
3. Укуцајте, или позовите из именика, телефонски број новог учесника и притисните **Pozovi**. Први позив се задржава, ставља на чекање.
4. Када добијете одговор на нови позив укључите првог учесника у конференцијску везу. Притисните **Опције** и одаберите *Konferencija*.
5. Да у везу додате новог учесника поновите кораке 2 до 4.
6. Да бисте обавили приватни разговор са неким од учесника:
Притисните **Опције** па изаберите *Privatno* и изаберите жељеног саговорника. Конференцијској вези се враћате као што је објашњено у кораку 4.
7. За завршетак конференцијске везе притисните тастер .

■ Пријем или одбијање долазног позива

Притисните да долазни позив примите, а да везу завршите.

Притисните да долазни позив одбијете.

Притисните **Tišina**, ако је могуће, да искључите тон звона. Тада позив можете или примити или одбити.

Ако су на телефон прикључене слушалице HDB-4, позив можете примати и завршавати притиском на тастер на слушалицама.

 Савет: Уколико је функција *Preusmeri ako je zauzeto* активирана за преусмеравање долазних позива, на пример на вашу говорну пошту, одбијање долазног позива ће исти и преусмерити. Видите Преусмерење на страници 75.

Позив на чекању

У току везе притисните да одговорите на позив на чекању. Први позив се задржава, ставља на чекање. Да бисте активну везу завршили, притисните .

Да активирате функцију *Poziv na čekanju* погледајте део Позив на чекању на страници 76.

■ Опције у току везе

Многе опције које можете користити у току активне везе су услуге мреже. Притисните **Opције** у току активне везе за неке од следећих опција:

Isključi mikrofon или *Uključi mikrofon*, *Završi poziv*, *Završi sve pozive*, *Imenik*, *Meni* и *Zadrži* или *Preuzmi*, *Novi poziv*, *Konferencija*, *Privatno*, *Odgovori*, *Odbaci* и *Zvučnik* или *Telefon*.

Zaključaj tastat. да активирате закључавање тастатуре.

Pošalji DTMF да пошаљете DTMF тонске секвенце као, на пример, приступне шифре, лозинке, или бројеве банковних рачуна. Укуцајте DTMF секвенцу или је потражите у именуку и притисните **OK**. Имајте на уму да карактер (инструкцију) за чекање w и за паузу p уносите вишеструким притиском на тастер *+.

Zameni се користи за прелазак са активног на позив на чекању и обратно, *Prebaci* за повезивање позива на чекању и активног позива уз сопствени излазак из везе.

Звучник

Свој телефонски апарат можете у току везе користити као звучник. Не држите телефон уз уво у режиму рада (интерфонског) звучника.

- Да активирате звучник притисните **Опције** и одаберите *Zvučnik*, или, ако је на располагању, притисните **Zvučnik**.
- Да деактивирате звучник у току разговора, притисните **Опције** па одаберите *Telefon* или, ако је на располагању, притисните **Telefon**.

Ако сте на телефон прикључили хендсфри комплет CARK126 или слушалице, *Telefon* се у листи опција замењује са *Hendsfri* или *Slušalice*, а селекторски тастер **Telefon** са **Hendsfri** односно са **Slušalice**.

Звучник се аутоматски деактивира када прекинете везу или покушај успостављања везе, или када на телефон прикључите хендсфри комплет или слушалице.

4. Писање текста

Текст можете уносити, на пример код писања порука, користећи традиционални и интуитивни, предиктивни начин уноса текста.

У току писања текста предиктивни начин уноса текста је означен у левом горњем делу екрана иконицом , а традиционални начин иконицом . Врста слова је означена са **abc**, **abc** или **ABC** поред индикатора уноса текста. Врсту слова, велика или мала, мењате притиском на # ↵. Режим уноса цифара је означен са **123**, и са уноса слова на унос цифара и обратно прелазите притиском и држањем тастера # ↵.

■ Укључивање и искључивање предиктивног начина уноса текста

У току писања текста притисните **Орсије** и одаберите *Rečnik*.

- Да предиктивни начин уноса текста укључите одаберите неки од језика у листи опција речника. Предиктивни начин уноса текста је на располагању само за језике из листе.
- Да се вратите на традиционални начин уноса текста одаберите *Rečnik je isključen*.

Савет: За брзо укључивање односно искључивање предиктивног начина уноса текста, у току писања притисните два пута # ↵, или притисните и држите **Орсије**.

■ Употреба предиктивног начина уноса текста

Сваки карактер можете унети једним притиском на тастер. Предиктивни начин уноса текста се базира на речнику који је уграђен у телефонски апарат а коме и Ви сами можете додавати нове речи.

1. Писање речи започните користећи тастере **2**abc до **9**wxyz. Сваки тастер притисните само једном за једно слово. Реч се мења после сваког откуцаја.

Пример: Да бисте написали **Nokia** када је одабран речник енглеског језика притисните **6**mpо једном за N, **6**mpо једном за о, **5**jkl једном за k, **4**ghi једном за i, и **2**abc једном за а:

Да бисте унели неку цифру док сте у режиму уноса слова притисните и држите одговарајући нумерички тастер.

За више упутстава у вези писања текста погледајте део Савети за писање текста на страници 38.

2. Када завршите писање речи, и она је исправна, потврдите избор додавањем размака тастером **0**▬ или притиском на неки од тастера за претрагу Притисак на тастер за претрагу такође помера курсор.

Ако реч није исправна, притисните *** +** потребан број пута, или притисните **Опције** па одаберите **Predlozi**. Када се појави жељена реч, потврдите је.

Ако се иза речи прикаже знак **?**, реч коју намеравате да напишете се не налази у речнику. Да реч додате у речник притисните **Kucaj**, укуцајте реч (користећи традиционални начин уноса текста) и притисните **Sačuvaj**. Када се речник испуни нова унета реч замењује ону која је најраније унета.

3. Започните са писањем наредне речи.

Писање сложеница

Укуцајте први део речи и потврдите га притиском на тастер ►. Напишите последњи део речи, па реч потврдите.

■ Употреба традиционалног начина уноса текста

Притискајте нумерички тастер, 100 до 9WXYZ, потребан број пута све док се жељени карактер не појави. На нумеричком тастеру нису исписани сви карактери који су Вам на располагању на њему. Расположиви карактери зависе од језика који је одабран у менију *Jezik*; видите део Језик на страници 77.

Да бисте унели неку цифру док сте у режиму уноса слова притисните и држите одговарајући нумерички тастер.

- Уколико се наредно слово налази на истом тастеру као претходно унето, сачекајте док се курсор не појави или притисните један од тастера за претрагу и укуцајте жељено слово.
- Најчешћи знаци интерпункције као и посебни карактери налазе се на нумеричком тастеру 100.

За више упутстава у вези писања текста погледајте део Савети за писање текста на страници 38.

■ Савети за писање текста

Наредне опције могу бити на располагању за унос текста:

- За размак притисните тастер 0_.
- Да курсор померите лево, десно, горе или доле, притисните тастер за претрагу ▲, ▼, ◀ односно ►.

- Да обришете карактер лево од курсора притисните **Obriši**. Притисните и држите **Obriši** да карактере обришете брже.

Да у току писања поруке обришете све карактере одједном, притисните **Opcije** па одаберите **Obriši tekst**.

- Да бисте унели реч када користите предиктивни начин уноса текста притисните **Opcije** и одаберите **Ubaci reč**. Напишите реч користећи традиционални начин уноса текста и притисните **Sačuvaj**. Реч се такође додаје и у речник.
- Да бисте унели специјални карактер када користите традиционални начин уноса текста притисните тастер *+, или када користите предиктивни начин, притисните и држите тастер *+ или притисните **Opcije** па одаберите **Ubaci simbol**.

Да дођете до карактера притискајте неки од тастера за претрагу, па притисните **Ubaci** да карактер одаберете.

До карактера можете доћи и притиском на **2**abc, **4**ghi, **6**mno или **8**tuv, па карактер одабрати притиском на **5**jkl.

Наредне опције су на располагању при писању текстуалне поруке:

- Да бисте унели неку цифру док сте у режиму уноса слова притисните **Opcije** и одаберите **Ubaci broj**. Укуцајте телефонски број или га потражите у именику и притисните **OK**.
- Да убаците неко име из именика, притисните **Opcije** и одаберите **Ubaci ime**. Да убаците телефонски број или текстуалну ставку која је придодата имену, притисните **Opcije** и одаберите **Vidi detalje**.

5. Телефонски именик (Имена)

Имена и телефонске бројеве можете сачувати у меморију апарата (интерни именик) и у меморију SIM картице (SIM именик).

- Интерни именик може да прими до 300 имена са бројевима и текстуалним напоменама за свако име. Колико ће имена моћи да буде сачувано зависи од дужине имена као и броја и дужине телефонских бројева и текстуалних ставки.

Именик користи заједничку меморију; видите Заједничка меморија на страници 18.

- Телефонски апарат подржава SIM картице које могу меморисати до 250 имена и телефонских бројева. Имена и бројеви сачувани у меморији SIM картице означени су иконицом .

■ Избор параметара телефонског именика

Притисните **Imena** и одаберите *Podешavanja*. Одаберите

- *Memorija u upotrebi* да одаберете који од именика желите да користите. Да имена и бројеве позивате из оба именика одаберите *Telefon i SIM kart.* Имена и бројеви ће се уписивати у меморију телефонског апарата.
- *Pregled imenika* да изаберете како ће се имена (и бројеви) приказивати у именику.
- *Stanje memorije* да видите колико је имена и телефонских бројева тренутно унето као и колико још може бити унето у одабрани именик.

■ Меморисање имена и телефонских бројева (Додај име)

Имена и бројеви ће бити меморисани у активној меморији (у употреби); видите Избор параметара телефонског именика горе.

1. Притисните **Imena** и одаберите *Dodaj ime*.
2. Укуцајте име и притисните **OK**. Видите Употреба традиционалног начина уноса текста на страници 38.
3. Укуцајте телефонски број и притисните **OK**. За унос бројева погледајте Позивање на страници 32.
4. Када су име и број меморисани притисните **Završi**.

Савет: Брзо меморисање У пасивном режиму укуцајте телефонски број претплатника. Притисните **Опције** па одаберите *Sačuvaj*. Укуцајте име и притисните **OK** па **Završi**.

Меморисање више бројева и текстуалних напомена по једном имену

За свако име у интерном именуку апарата можете меморисати различите врсте телефонских бројева и кратких текстуалних напомена.

Први број који се меморише аутоматски се поставља за примарни, подразумевани и означава се оквиrom око ознаке типа броја, на пример . Када одаберете име из телефонског именика да бисте га на пример позвали, ако не одаберете неки други, користиће се подразумевани број.

1. Проверите да активна меморија буде или *Telefon* или *Telefon i SIM kart..* Видите Избор параметара телефонског именика на страници 40.
2. Да приступите листи имена и телефонских бројева, у пасивном режиму притисните ▼ или ▲.

- Дођите до имена уписаног у меморији интерног именика апарата којем желите да додате нови број или текст, и притисните **Detalji**.
- Притисните **Опције** и одаберите *Dodaj broj* или *Dodaj detalj*.
- Изаберите један од следећих типова бројева: 📞 *Opšti*, 📱 *Mobilni*, 🏠 *Kućni*, 🏢 *Poslovni* и 📠 *Fax*,
или тип текста: @ *E-mail*, 🌐 *Web adresa*, ✉️ *Pošt. adresa* и 📝 *Napomena*.
Да промените тип броја или текста одаберите *Promeni tip* из листе опција.
- Укуцајте број или текст и притисните **OK** да то сачувате.
- Притисните **Nazad** а затим **Izadi** да се вратите у пасивни режим.

Промена подразумеваног броја

Притисните у пасивном режиму ▼ или ▲ дођите до жељеног имена и притисните **Detalji**. Дођите до броја који желите да поставите као подразумевани број. Притисните **Опције** па одаберите *Postavi osnovni*.

■ Тражење имена у именику

- Притисните **Imena** и одаберите *Nadi*.
- У дијалог прозору можете укуцати прва слова имена које тражите.
Притисните ▼ и ▲ да се крећете по листи имена, а ◀ и ▶ да померате курсор у дијалог прозору.
- Дођите до жељеног имена и притисните **Detalji**. Померајте курсор да погледате детаље за одабрано име.

Савет: Да брзо нађете неко име и телефонски број, у пасивном режиму притисните ▼ или ▲. Укуцајте прво(а) слово(а) имена и/или дођите до жељеног имена.

■ Измена имена, броја или текстуалног дела

Потражите име (или број) који желите да измените и притисните **Detalji**. Дођите до имена, броја или текстуалног дела који желите да измените и притисните **Опције**. Одаберите *Izmeni ime*, *Izmeni broj*, или *Izmeni detalj*, унесите измене имена, броја или текста па притисните **OK**.

■ Брисање имена и бројева

Притисните **Imena** и одаберите *Obriši*.

- Да обришете имена и бројеве појединачно, одаберите *Jedno po jedno* па дођите до имена (и броја) које желите да обришете. Притисните **Obriši** па притисните **OK** да то потврдите.
- Да сва имена и бројеве у именику обришете одједном, одаберите *Obriši sve* па дођите до именика, *Telefon* или *SIM kartica* и притисните **Obriši**. Притисните **OK** да користећи сигурносну шифру потврдите брисање.

■ Копирање телефонских именика

Имена и телефонске бројеве можете преписивати из меморије телефонског апарата у меморију на својој SIM картици и обратно.

1. Притисните **Imena** и одаберите *Kopiraj*.
2. Одаберите смер копирања, *Iz telefona u SIM karticu* или *Iz SIM kartice u telefon*.
3. Одаберите *Jedno po jedno*, *Sve* или *Osnovni brojevi*.

- Ако одаберете опцију *Jedno po jedno*, дођите до имена које желите да препишете и притисните **Kopiraj**.

Osnovni brojevi се приказује када копирате телефонског апарата у SIM картицу. Само основни, подразумевани бројеви ће бити преписани.

4. Да бисте одабрали да ли желите да сачувате или обришете изворна имена и бројеве одаберите *Sačuvaj original* односно *Premesti original*.
  - Ако одаберете опцију *Sve* или *Osnovni brojevi*, притисните **OK** када се текст *Da počnem sa kopiranjem?* или *Počni premeštanje?* прикаже на екрану.

■ Слање и пријем визиткарти

Имате могућност да шаљете и примате контакт податке неке особе у форми визиткарте и то било преко ИЦ порта или, ако то Ваша мрежа подржава, као OTA поруке.

Примање визиткарти

Да бисте примили визиткарту преко ИЦ везе проверите да је телефон спреман за пријем података преко ИЦ порта; видите Инфрацрвена на страници 102. Корисник другог телефона сада може послати име и телефонски број преко ИЦ.

Када примите визиткарту путем ИЦ или као OTA поруку притисните **Prikaži**. Притисните **Sačuvaj** да визиткарту сачувате у меморију телефона. Да визиткарту одбаците притисните **Izadi** па затим **OK**.

Слање визиткарти

Визиткарту можете послати преко ИЦ везе или као OTA поруку на компатибилни телефон или други хендхелд уређај који подржава vCard стандард.

1. Потражите у именику име или број које желите послати, притисните **Detalji** па **Опције** и изаберите *Pošalji vizitkartu*.
2. Да бисте визиткарту послали путем ИЦ везе проверите да је други телефонски апарат или РС рачунар подешен за пријем података преко свог ИЦ порта, па одаберите *Kroz IC*.
Да визиткарту пошаљете као ОТА поруку, одаберите *Kroz tekst poruku*.

■ Брзо бирање

За позивање преко тастера за брзо бирање погледајте Брзо бирање неког телефонског броја на страници 33.

Додељивање телефонског броја претплатника тастеру за брзо бирање

Притисните **Imena**, одаберите *Brza biranja* па дођите до жељеног нумеричког тастера за брзо бирање.

Притисните **Dodeli**, притисните **Traži**, па одаберите прво име а затим и број који желите доделити тастеру. Ако је неки телефонски број већ додељен том нумеричком тастеру, притисните **Опције**, и моћи ћете видети, променити или обрисати додељени број претплатника.

■ Инфо бројеви

Имате могућност позивања инфо бројева свог провајдера ако су они уписани у SIM картици.

Притисните **Imena** и одаберите *Info brojevi*. У некој категорији дођите до жељеног броја информација, и притисните тастер да тај број позовете.

■ Бројеви сервиса

Имате могућност позивања бројева сервиса, услужних бројева, свог провајдера ако су ти бројеви уписани у SIM картици.

Притисните **Imena** и одаберите *Brojevi servisa*. Дођите до жељеног броја сервиса, и притисните тастер да тај број позовете.

■ Моји бројеви

Телефонски бројеви који су додељени вашој SIM картици чувају се у *Moji brojevi* ако то ваша SIM картица допушта. Да бисте бројеве видели притисните **Imena** и одаберите *Moji brojevi*. Дођите до жељеног имена или телефонског броја и притисните **Vidi**.

■ Групе позивалаца

Имена и телефонске бројеве меморисане у Именику можете организовати по групама позивалаца. Телефон можете подесити да се за сваку групу позивалаца оглашава специфичним тоном звона и да на екрану приказује одређену сличицу, лого, када примате позив са неког броја из групе; види доле. Да апарат подесите да звони само на позиве од бројева који припадају изабраној групи позивалаца видите *Upozoravaj na* у делу Подешавање тонова на страници 81.

Притисните **Imena**, одаберите *Grupe pozivača* па одаберите жељену групу позивалаца. Одаберите

- *Naziv grupe*, укуцајте нови назив групе позивалаца и притисните **OK**.
- *Ton zvona grupe* и одаберите тон звона за групу позивалаца. *Uobičajeni* је онај звук звона који је одабран за тренутно активни начин рада, профил.
- *Logo grupe* па одаберите: *Uključen* да подесите телефон да приказује лого групе, *Isključen* да не приказује, или **Vidi** да видите лого.

- *Članovi grupe* да додате име групи позивалаца; притисните **Опције** и одаберите *Dodaj ime*. Дођите до имена које желите да додате групи и притисните **Dodaj**.
Да име избаците из групе, дођите до имена које желите да избаците и притисните **Опције** и одаберите *Ukloni ime*.

6. Коришћење менија

Телефонски апарат Вам нуди широки дијапазон функција које су груписане у меније. Већину функција менија прате кратки текстови упутства, помоћи. Да бисте погледали текст упутства, дођите до жељене функције менија и сачекајте 15 секунди. За излазак из текста упутства притисните **Nazad**. Видите Помоћна објашњења на страници 79.

■ Приступ некој функцији менија

Претраживањем

1. Да бисте приступили Менију притисните **Meni**.
2. Крећите се кроз мени помоћу тастера ▼ или ▲ и одаберите, на пример, *Podešavanja* тако што ћете притиснути **Izaberi**.
3. Ако мени садржи подменије одаберите који желите, на пример *Podešavanje poziva*.
4. Ако и одабрани подмени садржи даље подменије, поновите корак 3. Одаберите наредни подмени, на пример *Odgovor bilo kojim tasterom*.
5. Одаберите параметар, опцију по свом избору.
6. Притисните **Nazad** да се вратите на претходни ниво, односно **Izadi** да изађете из менија.

Нумеричком пречицом

Менији, подменији и параметри опција су нумерисани и већини од њих можете приступати преко њихове нумеричке пречице.

- Да бисте приступили Менију притисните **Meni**. Брзо, у року од две секунде унесите индексни број функције менија којој желите да приступите.

 Пример: Да поставите *Odgovor bilo kojim tasterom Uključen*, притисните **Meni**, **4**ghi, **2**abc, **2**abc и **1**Ⓞ. Притисните **Nazad** да се вратите на претходни ниво, односно **Izađi** да изађете из менија.

■ Списак функција менија

1. Poruke

1. Tekst. poruke
  1. Kreiraj poruku
  2. Prijem
  3. Kreiraj e-mail
  4. Poslate poruke
  5. Arhiva
  6. Obrasci
  7. Moji folderi
  8. Liste dostave
  9. Obriši poruke

2. Multim. poruke

1. Kreiraj poruku
2. Prijem
3. Slanje
4. Poslato
5. Sačuvane poruke
6. Obriši poruke

3. Ćaskanje

4. Govorne poruke

1. Preslušaj govorne poruke
2. Broj govorne pošte

5. Info poruke

1. Info servisi
2. Teme
3. Jezik
4. Info teme sačuvane u SIM kartici
5. Ćitaj¹

6. Podeš. poruka

1. Tekst. poruke
2. Multim. poruke
3. Ostala podeš.

7. Servisne komande

2. Liste poziva

1. Propušteni pozivi

2. Primljeni pozivi

3. Pozivani brojevi

4. Obriši liste zadnjih poziva

1. Sve
2. Propuštene
3. Primljene
4. Pozivane

5. Trajanje poziva

1. Trajanje zadnjeg poziva
2. Trajanje primljenih poziva

1. Овај мени се приказује само ако је примљена нека инфо порука.

3. Trajanje napravljenih poziva
4. Trajanje svih poziva
5. Poništi merače
6. Troškovi poziva
  1. Impulsi zadnjeg poziva
  2. Impulsi svih poziva
  3. Podešavanje troškova poziva
7. Merač GPRS podataka
  1. Podataka poslato u zadnjoj sesiji
  2. Podataka primljeno u zadnjoj sesiji
  3. Ukupno poslato podataka
  4. Ukupno primljeno podataka
  5. Obriši merače
8. Merač trajanja GPRS veze
  1. Trajanje zadnje sesije
  2. Trajanje svih sesija
  3. Obriši merače

3. Načini rada

1. Opšti
  1. Aktiviraj
  2. Prilagodi
  3. Ograniči trajanje
2. Nečujan (исти подменији као у Општи)
3. Sastanak(исти подменији као у Општи)

4. Teren (исти подменији као у Општи)
5. Pejdžer (исти подменији као у Општи)

4. Podešavanja

1. Podešavanja vremena i datuma
  1. Sat
  2. Datum
  3. Auto-ažuriranje vremena i datuma
2. Podešavanje poziva
  1. Preusmerenje
  2. Odgovor bilo kojim tasterom
  3. Automatsko ponavljanje biranja
  4. Brzo biranje
  5. Poziv na čekanju
  6. Izveštaj po pozivu
  7. Šalji moj identitet
  8. Linija za odlazne pozive¹
3. Podešavanje telefona
  1. Jezik
  2. Automatska zaštita tastature
  3. Prikaz informacije o ćeliji
  4. Pozdravna poruka
  5. Izbor mreže
  6. Potvrda akcija SIM servisa
  7. Pomoćna objašnjenja
  8. Ton pri uključanju

1. За расположивост обратите се свом оператору мреже или добављачу услуга.

4. Podešavanje ekrana
  1. Tapet
  2. Kolor šeme
  3. Logo operatora
  4. Pauza zaštite ekrana
  5. Osvetljaj ekrana
5. Podešavanje tonova
  1. Upozorenje na dolazni poziv
  2. Melodija
  3. Jačina zvona
  4. Vibracija
  5. Ton poruke
  6. Tonovi tastature
  7. Tonovi upozorenja
  8. Upozoravaj na
6. Podešavanje priključaka¹
  1. Slušalice
  2. Hendsfri
  3. Lupset
7. Podešavanje zaštite
  1. Zahtev za PIN šifrom
  2. Usluga zabrane poziva
  3. Fiksno biranje
  4. Zatvorena grupa korisnika
  5. Stepen zaštite
6. Pristupne šifre
8. Vрати fabrička podešavanja
5. Alarm
6. Galerija
  1. Vidi foldere
    1. Grafike
    2. Melodije
  2. Dodaj folder
  3. Oбриши folder
  4. Promeni naziv
  5. Servisi galerije
7. Rokovnik
  1. Kalendar
  2. Lista obaveza
8. Igre
  1. Izaberi igru
  2. Servisi igara
  3. Memorija
  4. Podešavanja
    1. Zvuci u igri

1. Овај се мени приказује једино ако је телефон прикључен, или раније био прикључен, на слушалице, хендсфри или адаптер за слушни апарат који су на располагању за овај апарат.

2. Svetlo
3. Vibracija

9. Aplikacije

1. Izaberi aplikaciju
2. Servisi aplikacija
3. Memorija

10. Dodaci

1. Kalkulator
2. Tajmer
3. Štoperica
4. Novčanik
  1. Kartice
  2. Lične napomene
  3. Podešavanje

11. Povezivanje

1. Infracrveno (IC)
2. GPRS
  1. GPRS veza
  2. Podešavanje GPRS modema

12. Servisi

1. Početna strana
2. Adrese
3. Servisni prijem
4. Podešavanja
  1. Aktivna servisna podešavanja
  2. Izmena aktivnih serv. podešavanja
  3. Podešavanje izgleda
  4. Podešav. kukica
  5. Sertifikati
  6. Podešavanje zaštitnog modula
  7. Podešavanje servisnog prijema
5. Idi na adresu
6. Oбриши keš

13. SIM servisi¹

1. Приказује се једино ако га ваша SIM картица подржава. Назив и садржај је различит и зависи од SIM картице.

7. Функције менија

■ Порукe (Мени 1)

Имате могућност писања, слања и меморисања текстуалних, мултимедија и е-маил порука. Све поруке су организоване по фолдерима.

Пре него што будете могли да шаљете текстуалне, графичке или е-маил поруке потребно је да упишете број свог центра за размену порука; видите Подешавање порука на страници 67.

Текстуалне поруке

Ваш телефонски апарат може слати и примати вишеделне поруке које се састоје од неколико стандардних текстуалних порука (услуга мреже). Цена се одређује на бази броја потребних стандардних порука за вишеделну поруку.

Имате такође могућност пријема и слања текстуалних порука које садрже слике. Свака од ових графичких порука се састоји од неколико текстуалних порука. Зато слање једне графичке поруке може коштати више од слања једне текстуалне поруке.

Напомена: Ову функцију можете користити једино ако је подржава Ваш оператор мреже или Ваш провајдер. Графичке поруке могу примати и приказивати једино телефонски апарати који нуде могућности графичких порука.

Писање и слање порука

У горњем десном углу екрана приказује се број расположивих карактера као и редни број дела поруке.

1. Притисните **Мени**, одаберите *Поруке*, *Текст. поруке* на *Креирај поруку*.

Савет: Да брзо отворите мени *Kreiraj poruku*, у пасивном режиму притисните ◀.

- Укуцајте текст поруке. Видите Писање текста на страници 36. За унос текстуалних образаца или слика у поруку, видите део Обрасци на страници 58.
- Да бисте поруку послали, притисните **Опције** и одаберите *Pošalji*.
- Унесите телефонски број примаоца, или га потражите у именику.

Да бисте поруку послали притисните **OK**.

Напомена: Када шаљете поруке преко SMS сервиса мреже апарат може да прикаже обавештење *Poruka je poslata*. То значи да је апарат послао поруку на број центра за слање порука који је у њему програмиран. То не значи да је порука примљена на жељеној пријемној страни. За више детаља у вези SMS сервиса обратите се свом провајдеру.

Опције слања порука

Пошто сте поруку написали притисните **Опције**, и одаберите *Опције слања*.

- Да поруку пошаљете на више одредишта одаберите *Pošalji na više*. Пошто сте поруку послали свим жељеним примаоцима, притисните **Završi**.
- За слање поруке претходно одређеној листи, одаберите *Pošalji po listi*. У току слања поруке примаоцима, телефон приказује статус напредовања слања као и број порука које су преостале.

За дефинисање и мењање листе расподеле порука погледајте Листа расподеле на страници 59.

- Да бисте поруку послали користећи неки од начина слања, одаберите *Način slanja* па затим начин слања који желите да употребите.

За дефинисање начина слања порука погледајте Подешавање порука на страници 67.

Писање и слање е-маил порука

Пре него што будете могли да шаљете е-маил преко SMS сервиса потребно је да меморисате параметре за слање е-маил порука; видите Подешавање порука на страници 67. За детаље у вези расположивости и претплате на е-маил сервис обратите се свом оператору мреже или провајдеру. Да сачувате е-маил адресу у именик; видите Меморисање више бројева и текстуалних напомена по једном имену на страници 41.

1. Притисните **Мени**, одаберите *Poruke, Tekst. poruke* па *Kreiraj e-mail*.
2. Укуцајте е-маил адресу примаоца, или је потражите у именику, па притисните **ОК**.
3. Можете унети и предмет е-маил поруке, па притисните **ОК**.
4. Унесите текст е-маил поруке. Видите Писање текста на страници 36. Број карактера које можете унети приказан је у горњем десном делу екрана. Е-маил адреса и предмет поруке улазе у укупни број карактера.
Погледајте и део Убацавање текстуалног обрасца у поруку или е-маил на страници 58. Убацавање слике није могуће.
5. Да е-маил пошаљете притисните **Опције** и одаберите *Pošalji e-mail*. Уколико нисте претходно меморисали параметре за слање е-маил порука, телефон ће затражити број е-маил сервера.
Да е-маил пошаљете притисните **ОК**.

Напомена: Када шаљете е-маил поруке преко SMS сервиса мреже апарат може да прикаже обавештење *Poruka je poslata*. То значи да је е-маил порука послата са вашег телефонског апарата на е-маил сервер. То не значи да је е-маил порука примљена на жељеној пријемној страни. За више детаља у вези е-маил сервиса обратите се свом провајдеру.

Читање и одговарање на поруку или е-маил

Када примите поруку или е-маил приказује се индикатор а иза текста *Primljeno poruka*: број нових порука

Примљене поруке се аутоматски меморишу у заједничку меморију; погледајте Заједничка меморија на страници 18.

Блинкање иконице означава да је меморија за поруке испуњена. Пре него што будете могли да примате нове поруке морате избрисати неке старе.

1. Да бисте поруку погледали одмах притисните **Prikaži**, или да бисте је погледали касније притисните **Izađi**.

Накнадно читање поруке:

Притисните **Meni**, одаберите *Poruke, Tekst. poruke* па *Prijem*.

2. Ако је примљено више од једне поруке одаберите поруку коју желите да прочитате. Непрочитана текстуална порука је означена са испред себе.
3. Док читате или гледате поруку притисните **Опције**.

Можете одабрати опцију, на пример, брисања, прослеђивања или измена поруке, као текстуалне или е-маил поруке, премештања или промене имена поруке коју читате.

Одаберите *Kopiraj u kalendar* да текст на почетку поруке копирате у календар телефона као подсетницу за тај дан.

Одаберите *Detalji poruke* да видите име и број телефона пошиљаоца, центар за размену порука који је коришћен као и датум и време пријема поруке.

Одаберите *Uzmi detalje* да из отворене поруке преузмете бројеве, е-маил адресе или интернет адресе.

Док читате графичку поруку одаберите *Sačuvaj sliku* да слику сачувате у фолдер *Obrasci*.

- Одаберите *Odgovori* да на поруку одговорите. Одаберите *Izvornim tekstem* да у одговор укључите изворну поруку, или одаберите типски одговор који ће се унети у одговор, или пак одаберите *Praznim ekranom*.

Када одговарате на е-маил поруку, прво потврдите или измените е-маил адресу и предмет. Напишите свој одговор.

- Притисните **Опције**, одаберите *Pošalji*, па притисните **ОК** да поруку пошаљете на приказани број.

Фолдери Пријем и Слање

Телефонски апарат меморише пристигле поруке у фолдер *Prijem* а послате поруке у фолдер *Poslate poruke* у оквиру подменија *Tekst. poruke*.

Текстуалне поруке које намерава да пошаљете касније можете меморисати у фолдер *Arhiva*, *Moji folderi* или *Obrasci*.

Обрасци

Ваш телефонски апарат вам нуди текстуалне обрасце, означене са , и графичке обрасце, означене са .

Да приступите листи образаца притисните **Мени**, одаберите *Poruke*, *Tekst. poruke*, па *Obrasci*.

Убацавање текстуалног обрасца у поруку или е-маил

- У току писања поруке или одговора на поруку или е-маил притисните **Опције**. Одаберите *Koristi obrazac* и одаберите образац који желите да убаците.

Убацавање слике у текстуалну поруку

- У току писања поруке или одговора притисните **Опције**. Одаберите *Ubaci sliku* па одаберите слику да је видите. Притисните **Убаци** да слику убаците у своју поруку. Иконица у заглављу поруке означава да је придодата сличица. Број карактера који можете унети у неку поруку зависи од величине саме сличице.

Да бисте погледали текст и слику заједно, притисните **Опције** па одаберите *Pregled*.

Фолдер Архива и Моји фолдери

Да бисте своје поруке организовали неке од њих можете преbacити у фолдер *Arhiva* или додати нове фолдере за своје поруке.

У току читања поруке притисните **Опције**. Одаберите *Premesti*, дођите до фолдера у који желите да преместите поруку и притисните **ОК**.

Да додате или избришете фолдер притисните **Мени**, одаберите *Poruke* па *Moji folderi*.

- Да фолдер додате притисните **Опције** и одаберите *Dodaj folder*.
- Да фолдер избришете, дођите до њега и притисните **Опције** па одаберите *Obriši folder*.

Листа расподеле

Ако често морате слати поруке одређеној групи прималаца, можете направити листу расподеле у којој су ти примаоци и употребити је при слању поруке. Можете направити до 7 листа расподеле и у свакој до 20 прималаца.

Напомена: За примаоце неке листе доставе користе се имена која сте унели у телефонски именик апарата. Имена која су меморисана у SIM картици можете копирати у меморију телефонског апарата; видите Копирање телефонских именика на страници 43.

Да видите и измените листе расподеле притисните **Мени**, одаберите *Poruke, Tekst. poruke*, на *Liste dostave*.

Притисните **Опције** да бисте дошли до наредних опција за измену листе доставе:

- *Vidi listu* да видите имена у одабраној листи доставе.
Притисните **Опције** да извршите измене листе доставе:
  - *Dodaj ime* да додате име у листу доставе.
  - *Vidi detalje* да погледате детаље за одабрано име.
  - *Obriši ime* да обришете одабрано име у листи.
- *Dodaj listu* да додате нову листу доставе, расподеле.
- *Promeni naziv liste* да изабраној листи доставе промените име.
- *Isprazni listu* да обришете сва имена у одабраној листи доставе.
- *Obriši listu* да обришете изабрану листу доставе.

Уколико се порука не пошаље једном или већем броју прималаца, порука се меморише у фолдер *Neuspele poruke*, који се налази у оквиру *Liste dostave*. Одаберите *Neuspele poruke* и притисните **Опције** да дођете до наредних опција за рад са недостављеном поруком:

- *Ponovi po listi* да поново пошаљете поруке неуспелим прималоцима.
- *Vidi listu* да видите листу неуспелих прималаца.
- *Obriši listu* да обришете листу неуспелих прималаца.
- *Vidi poruku* да погледате недостављену поруку.

Мултимедија поруке

Напомена: Ову функцију можете користити једино ако је подржава ваш оператор мреже или провајдер. Мултимедија поруке могу примати и приказивати једино телефонски апарати који нуде могућности мултимедија порука.

Мултимедија порука може садржавати текст, слику и звук. Телефон подржава мултимедија поруке величине до 45 kB. Ако се максимална величина поруке премаши телефон неће моћи да је прими. Зависно од мреже, евентуално ћете примити текстуалну поруку са Интернет адресом на којој можете погледати ту мултимедија поруку.

Ако порука садржи слику телефон је умањује како би се уклопила у површину екрана.

Напомена: Ако је за опцију *Dozvoli multimedija prijem* одабрано *Da* или *U matičnoj mreži*, оператор или провајдер Вам могу наплаћивати сваку примљену поруку.

Сервис мултимедија порука подржава следеће формате:

- Слика: JPEG, GIF, PNG и BMP.
- Звук: Скалабилни полифони MIDI (SP-MIDI) и монофони тонови звона.

Ако примљена порука садржи компоненте, објекте, неподржаног формата оне ће се приказати као име датотеке уз текст: *Format objekta nije podržan*.

Имајте на уму да не можете примати мултимедија поруке у току разговора, игре или употребе друге Java апликације, као ни у току WAP везе када се користи GSM преносни пут (видите део Ручно уношење параметара сервиса на страници 106). Како испорука мултимедија порука може затајити из бројних разлога, за важне комуникације се не ослањајте искључиво на њих.

Писање и слање мултимедија поруке

За постављање параметара мултимедија порука видите део Подешавања мултимедија порука на страници 68. За детаље у вези расположивости и претплате на сервис мултимедија порука обратите се свом оператору мреже или провајдеру.

1. Притисните **Мени**, одаберите *Poruke*, *Multim. poruke* па *Kreiraj poruku*.
2. Укуцајте текст поруке. Видите Писање текста на страници 36.

У мултимедија поруку можете убацити једну слику. Да убаците слику притисните **Опције** па одаберите *Ubaci sliku*. Приказаће се листа расположивих фолдера у оквиру *Galerija*. Да отворите жељени фолдер, одаберите га и затим одаберите жељену слику. Иконица у заглављу поруке означава да је придодата сличица.

Да убаците неко име из именика, притисните **Опције**, одаберите *Još opcija* па *Ubaci ime*. Дођите до жељеног имена, притисните **Опције** па одаберите *Ubaci ime*.

Да убаците број, притисните **Опције**, одаберите *Još opcija* па *Ubaci broj*. Укуцајте телефонски број или га потражите у именику и притисните **ОК**.

3. Да бисте погледали поруку пре слања притисните **Опције** и одаберите *Pregled*.
4. Да поруку пошаљете притисните **Опције** и одаберите *Pošalji na broj* (или *Pošalji na e-mail*).
5. Унесите телефонски број примаоца (или е-маил адресу), или га потражите по броју (или е-маил адреси) у именику. Притисните **ОК** и порука се премешта у фолдер *Slanje* да буде послата.

Слање мултимедијалних порука захтева више времена од слања текстуалне поруке. Током слања приказује се анимирани индикатор а Ви можете користити друге функције телефона. Ако је слање прекинуто, телефон ће неколико пута покушати да пошаље поново. Ако слање не успе порука остаје у фолдеру *Slanje* тако да можете покушати слање касније.

Поруке које пошљете се чувају у фолдеру *Poslato* ако је за опцију *Čuvaj poslate poruke* постављено *Da*. Видите Подешавања мултимедија порука на страници 68.

Читање и одговарање на мултимедија поруку

Док телефон прима мултимедија поруку приказује се анимирана иконица . Пошто се заврши пријем поруке приказује се иконица као и текст: *Primljena je multimedija poruka*.

Блинкање иконице означава да је меморија за мултимедија поруке пуна; видите Меморија за мултимедија поруке пуна на страници 64.

1. Да бисте поруку погледали одмах притисните **Prikaži**, или да бисте је погледали касније притисните **Izađi**.

Читање поруке накнадно: Притисните **Meni**, одаберите *Poruke, Multim. poruke* па *Prijem*.

2. Дођите до поруке да бисте је погледали. Притисните **Опције** и биће Вам евентуално на располагању неке од следећих опција.
  - *Obriši poruku* да сачувану поруку обришете.
  - *Odgovori* да на поруку одговорите. Да бисте послали одговор на поруку, притисните **Опције** и одаберите *Пошљи*. Одговор се подразумевано шаље на телефонски број (или е-маил адресу) пошиљаоца поруке.
  - *Prosledi na broj* или *Prosledi na e-mail* да поруку проследите на неки телефонски број или е-маил адресу.
  - *Izmeni* да унесете измене у поруку. Само у поруке које сте сами написали можете унести измене. Видите Писање и слање мултимедија поруке на страници 62.
  - *Detalji poruke* да видите предмет, величину и врсту поруке.
  - *Sviraj* да преслушате звук у поруци.

- *Sačuvaj zvuk* да тонски запис сачувате у *Galerija*.
- *Sačuvaj sliku* да слику сачувате у *Galerija*.

Фолдери Пријем, Слање, Сачуване поруке и Послато

Примљене мултимедија поруке телефон меморише у фолдер *Prijem* у подменију *Multim. poruke*.

Мултимедија поруке које чекају на слање премештају се у фолдер *Slanje* у подменију *Multim. poruke*.

Мултимедија поруке које желите да пошаљете касније се могу меморисати у фолдер *Sacuvane poruke* у подменију *Multim. poruke*.

Мултимедија поруке које су послате чувају се у фолдеру *Poslato* у подменију *Multim. poruke*.

Меморија за мултимедија поруке пуна

Примљене поруке се аутоматски меморишу у заједничку меморију; погледајте Заједничка меморија на страници 18.

Када Вас чека нова мултимедија порука а меморија за поруке је пуна, бљинка иконица и приказује се текст *Multimed. mem. je puna, vidi poruku koja čeka*. Да поруку која чека погледате притисните **Prikaži**. Да поруку сачувате притисните **Opcije**, одаберите *Sačuvaj poruku* и обришите старе поруке тако што ћете прво одабрати фолдер па затим и стару поруку коју желите да обришете.

Да поруку која чека одбаците притисните **Izadi** па затим **Da**. Ако пак притисните **Ne** поруку ћете моћи да видите.

Брисање порука

1. Да обришете текстуалне поруке притисните **Мени**, одаберите *Поруке*, *Текст. поруке* па *Обриши поруке*.

Да обришете мултимедија поруке притисните **Мени**, одаберите *Поруке*, *Multim. поруке* па *Обриши поруке*.

2. Да обришете све поруке у неком фолдеру, одаберите тај фолдер па притисните **ОК**. Ако се у фолдеру налазе непрочитане поруке, апарат ће Вас питати да ли да обрише и њих.

Да обришете све поруке у свим фолдерима са текстуалним порукама, одаберите *Све поруке* па затим, када се прикаже *Обриши све поруке из свих фолдера?* притисните **ОК**. Ако се у фолдерима налазе непрочитане поруке, апарат ће Вас питати да ли да обрише и њих.

Ћаскање

Имате могућност комуникације са другом особом користећи овај начин размене текстуалних порука. Примљене и послате поруке не можете сачувати, него их само читати у току ћаскања. Свака порука у ћаскању се наплаћује као текстуална порука.

1. Да бисте започели ћаскање притисните **Мени**, одаберите *Поруке* па *Ћаскање*. Укуцајте, или потражите у именуку телефонски број особе са којом желите да започнете ћаскање и притисните **ОК**.

Други начин започињања ћаскања: Када примите неку поруку притисните **Прикажи** да је прочитате. Да бисте започели ћаскање притисните **Опције** и одаберите *Ћаскање*.

2. Укуцајте свој надимак за ћаскање и притисните **ОК**.
3. Напишите поруку; видите Писање текста на страници 36.

4. Да бисте поруку послали, притисните **Опције** и одаберите *Pošalji*.
5. Порука одговора особе са којом ћаскате се приказује изнад ваше изворне поруке.
Да бисте на поруку одговорили притисните **ОК** и поновите кораке 3 и 4.
6. Да прекинете ћаскање притисните **ОК** и одаберите *Prekini*.

Да бисте погледали последње поруке тренутне сесије ћаскања притисните **Опције** па одаберите *Istorija ćaskanja*. Поруке које сте послали су означене са "<" и вашим надимком а оне које сте примили са ">" и надимком пошиљаоца. Притисните **Nazad** да се вратите на поруку коју пишете. Да бисте изменили свој надимак одаберите опцију *Ime za ćaskanje*.

Говорне поруке

Говорна пошта је услуга мреже и на њу се евентуално треба прво претплатити. За детаљније информације, као и за телефонски број своје говорне поште обратите се свом провајдеру.

Притисните **Мени**, одаберите *Poruke* па *Govorne poruke*. Одаберите

- *Preslušaj govorne poruke* да бисте позвали своју говорну пошту на број који сте меморисали у менију *Broj govorne pošte*.

Свака телефонска линија може имати засебни број говорне поште; видите Линија за одлазне позиве на страници 76.

- *Broj govorne pošte*, да укуцате, потражите или измените телефонски број своје говорне поште; затим притисните **ОК** да га сачувате.

Ако мрежа то подржава, иконица ће означавати нове говорне поруке. Притисните **Slušaj** да позовете број своје говорне поште.

Савет: Притиском и држањем тастера **100** бирате број своје говорне поште.

Инфо поруке

Преко инфо сервиса мреже можете да од свог провајдера примате поруке о разним темама, као што су временски услови или стање у саобраћају. За податке о расположивим темама као и одговарајућим бројевима тема обратите се свом провајдеру.

Ако је *GPRS veza* постављена као *Stalna veza*, инфо поруке се не могу примати. У том случају, поставите *GPRS veza* на *Po potrebi*; видите GPRS веза на страници 103.

Подешавање порука

Подешавање порука се односи на слање, пријем и читање порука.

Подешавања текстуалних и е-маил порука

1. Притисните **Meni**, одаберите *Poruke*, *Podeš. poruka*, *Tekst. poruke*, па *Način slanja*.
2. Ако ваша SIM картица подржава више од једног скупа начина слања порука одаберите онај који желите да измените.
  - Одаберите *Broj centra za poruke* да сачувате телефонски број центра за размену порука који је потребан за слање текстуалних порука. Овај број добијате од свог провајдера.
  - Одаберите *Poruka se šalje kao* да изаберете тип поруке: *Tekst* или *E-mail*, *Pejdžer* и *Fax*.
  - Одаберите *Trajnost poruke* да одредите временски период за који ће мрежа покушавати да достави ваше поруке.
  - За тип поруке *Tekst* одаберите *Uobičajeni broj primaoca* да меморишете уобичајени број на који ће се слати поруке тог типа.
За поруку типа *E-mail* одаберите *E-mail server* да меморишете број е-маил сервера.

- Одаберите *Izveštaji o dostavi* да од мреже захтевате да Вам се шаљу извештаји о достави ваших порука (услуга мреже).
- Одаберите *Upotreba GPRS* да поставите GPRS као преферентни носач.
- Одаберите *Odgovor kroz isti centar* да омогућите примаоцу ваше поруке да Вам одговори преко вашег центра за поруке (услуга мреже).
- Одаберите *Promeni naziv načina isporuke* да промените назив одабраног начина слања, испоруке. Облици слања порука се приказују само ако ваша SIM картица подржава више од једног, начина (скупа параметара) слања.

Подешавање замене старих порука

Када се меморија за поруке испуни, телефон не може да прима нити да шаље нове поруке. Међутим, телефон можете подесити тако да старе поруке из фолдера *Prijem* и *Poslate poruke* аутоматски замењује новим.

Притисните **Meni**, одаберите *Poruke, Podeš. poruka, Tekst. poruke* па затим *Prebrisavanje u Prijemu* или *Prebrisavanje u Poslatom*. Одаберите *Dozvoljeno* да подесите да телефон замењује старе поруке новим у фолдеру *Prijem*, односно у фолдеру *Poslate poruke*.

Подешавања мултимедија порука

Притисните **Meni**, одаберите *Poruke, Podeš. poruka* па *Multim. poruke*. Одаберите

- *Čuvaj poslate poruke*. Одаберите *Da* да подесите телефон да меморише послате мултимедија поруке у фолдер *Poslato*. Ако пак одаберете *Ne* послате поруке се неће чувати.
- *Dozvoli multimedija prijem*. Одаберите *Ne, Da* или *U matičnoj mreži* за статус пријема мултимедија порука. Ако одаберете *U matičnoj mreži* нећете моћи да примате мултимедија поруке када се налазите изван своје матичне мреже.

- *Dolazne multimedija poruke*. Одаберите *Primaj* да подесите да телефон аутоматски преузима нове примљене мултимедија поруке или *Odbacuj* ако не желите да примате мултимедија поруке.
- *Podešavanje veze*. Дефинишите параметре WAP везе за преузимање мултимедија порука. Активирајте скуп у којем желите да сачувате параметре везе па их затим измените. Погледајте и део Ручно уношење параметара сервиса на страници 106.
  - *Naziv podešavanja*. Унесите ново име за скуп везе и притисните **OK**.
  - *Početna strana*. Укуцајте адресу Почетне стране WAP сервиса који желите да користите (притисните **100** за тачку), и притисните **OK**.
  - *Vrsta sesije*. Одаберите *Stalna* или *Privremena*.
  - *Prenos podataka*. Одаберите *GPRS*.
  - *GPRS tačka pristupa*. Укуцајте име тачке приступа и притисните **OK**. Да би се успоставила веза на GPRS мрежу неопходна је APN адреса, име тачке приступа. APN адресу добијате од свог оператора мреже или од провајдера.
  - *IP adresa*. Укуцајте адресу, притисните ***+** за тачку, и притисните **OK**. ИП адресу добијате од свог оператора мреже или од провајдера.
  - *Vrsta autentikacije*. Одаберите *Sigurna* или *Normalna*.
  - *Ime korisnika*. Укуцајте корисничко име и притисните **OK**.
  - *Lozinka*. Укуцајте тражену шифру, лозинку и притисните **OK**.
- *Dozvoli reklame*. Рекламне поруке можете примати или одбијати.

Пријем параметара мултимедија везе као текстуалне поруке

Параметре сервиса добијате у облику текстуалне поруке од оператора мреже или провајдера који нуди WAP сервис који желите да користите. За детаљније информације обратите се свом оператору мреже или добављачу услуга, или посетите Клуб Nokia вебсајт (www.club.nokia.com).

Подешавање величине фонта

Да одаберете величину фонта за читање и писање порука притисните **Meni**, одаберите *Poruke*, *Podeš. poruka*, *Ostala podeš.*, па *Veličina fonta*.

Сервисне команде

Притисните **Meni**, одаберите *Poruke* па *Servisne komande*. Укуцајте и пошаљите свом провајдеру сервисни захтев (познат и као USSD команда, инструкција) као што је инструкција за активирање услуга мреже.

■ Листа позива (Мени 2)

Телефонски апарат региструје телефонске бројеве које сте бирали, од којих сте примили позив или га пропустили, као и приближне дужине трајања везе.

Апарат ће регистровати пропуштене и примљене позиве једино ако ваша мрежа подржава ову функцију, ако је апарат укључен и ако се налази унутар зоне покривања мреже.

Када притиснете **Опције** у оквиру менија *Propušteni pozivi*, *Primljeni pozivi* и *Pozivani brojevi* можете видети датум и време позива, изменити или обрисати број из листе, сачувати број у именик, или на тај број послати поруку.

Листа претходних позива

Притисните **Мени**, одаберите **Liste poziva** па одаберите

- **Propušteni pozivi** да бисте видели последњих десет бројева са којих је неко покушао да Вас позове (услуга мреже). Број испред имена или телефонског броја означава колико пута Вас је особа позивала.

Савет: Када се на екрану прикаже обавештење о пропуштеним позивима, да бисте приступили листи пропуштених позива притисните **Listaj**. Дођите до броја који желите да позовете и притисните .

- **Primljeni pozivi** да бисте видели последњих десет бројева чије сте позиве примили (услуга мреже).
- **Pozivani brojevi** да видите последњих 20 бројева које сте позвали или покушали да позовете. Погледајте и део Поновно бирање последњег бираног броја на страници 32.
- **Obriši liste zadnjih poziva** да обришете листе претходних позива. Одаберите да ли желите да обришете све бројеве у листи или пак само оне у листи пропуштених, примљених или бираних бројева. Обрисано се не може повратити.

Бројачи импулса и мерачи позива

Напомена: Стварни рачун за разговоре и услуге Вашег провајдера може да варира у зависности од могућности мреже, заокруживања рачуна, пореза и тако даље.

Притисните **Мени**, одаберите **Liste poziva** па одаберите

- **Trajanje poziva** и прелистајте да видите приближне дужине трајања ваших долазних и одлазних позива у сатима, минутима и секундама. Да бисте обрисали, поништили мераче неопходна Вам је сигурносна шифра.

Свака телефонска линија има сопствене мераче позива, а приказују се они за одабрану линију. Видите Линија за одлазне позиве на страници 76.

- **Troškovi poziva** (услуга мреже). Одаберите **Impulsi zadnjeg poziva** или **Impulsi svih poziva** да проверите трошкове свог последњег односно свих својих позива изражено у јединицама које су одабране у оквиру функције **Prikazuj troškove u**.

Одаберите **Podešavanje troškova poziva** па затим **Poništi merače** да поништите бројаче или одаберите **Prikazuj troškove u** да подесите апарат да преостало време за разговоре приказује у импулсима, **Impulsima**, или у новчаним јединицама, **Novcu**. За цене тарифних јединица, импулса обратите се свом провајдеру.

Одаберите **Ograničenje troškova poziva** да ограничите трошкове својих позива на одређени износ импулса или новца. За подешавање трошкова позива неопходна је PIN2 шифра.

Напомена: Када више није преостало тарифних или новчаних јединица, могу бити могући позиви само броја службе помоћи који је програмиран у Вашем телефону (на пр. 112, 911 или други званични број службе помоћи).

- **Merač GPRS podataka** и прелистајте да проверите количину примљених и послатих података у последњој сесији, свих примљених и послатих података, као и да поништите бројаче. Јединица мере бројача је бајт. Да бисте обрисали, поништили мераче неопходна Вам је сигурносна шифра.
- **Merač trajanja GPRS veze** и прелистајте да проверите трајање последње GPRS везе или трајање свих GPRS веза. Мераче можете и поништити. Да бисте обрисали, поништили мераче неопходна Вам је сигурносна шифра.

■ Начини рада (Мени 3)

Ваш телефонски апарат нуди разноврсне групе параметара, начине рада, којима можете по свом укусу подесити тонове одзива за разне ситуације и окружења.

Прво подесите по свом укусу начине рада а затим је потребно само активирати жељени начин рада. Расположиви начини рада су *Opšti*, *Nečujan*, *Sastanak*, *Teren*, и *Pejdzher*.

Притисните **Мени** и одаберите *Načini rada*. Дођите до неког начина рада и притисните **Izaberi**.

- Да начин рада активирате одаберите *Aktiviraj*.
- Да подесите начин рада да буде активан само одређено време, до 24 сата, одаберите *Ograniči trajanje* и подесите време престанка. Када подешени период истекне, активира се претходни начин рада који није био временски ограничен.
- Да начин рада подесите својим захтевима одаберите *Prilagodi*. Одаберите параметар који желите да измените и извршите измене.

Параметри се такође могу мењати и у менију *Podешavanje tonova*; видите Подешавање тонова на страници 81.

Поред тога, можете променити и назив начина рада, *Naziv načina*. Начин рада *Opšti* се не може преименовати.

Савет: Да бисте начин рада брзо променили у пасивном режиму притисните главни прекидач **1**, дођите до начина рада који желите да активирате и притисните **Izaberi**.

■ Подешавања (Мени 4)

Подешавања времена и датума

Сат

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanja vremena i datuma* па *Dat*.

Одаберите *Prikaži sat* да се време приказује у горњем десном углу екрана у пасивном режиму.

Одаберите *Podesi vreme* да подесите тачно време или *Oblik sata* да изаберете 12-часовни или 24-часовни формат приказа времена.

Сат користе и функције *Poruke*, *Liste poziva*, *Alarm*, као и временски дефинисане функције *Načini rada*, *Kalendar* и заштита екрана.

Ако је батерија дуже време извађена из апарата потребно је поновно подешавање времена.

Датум

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanja vremena i datuma* па *Datum*.

Одаберите *Pokaži datum* и датум ће се приказивати на екрану док је апарат у пасивном режиму.

Podesi datum да поставите датум. Можете изабрати и формат приказа датума.

Ауто. ажурирање времена и датума

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanja vremena i datuma* па *Auto-ažuriranje vremena i datuma* (услуга мреже). Да подесите апарат да аутоматски ажурира време и датум за актуелну временску зону одаберите *Uključeno*. Да подесите апарат да тражи потврду пре ажурирања, одаберите *Prvo potvrdi*.

Аутоматско ажурирање датума и времена не мења време постављено за аларм, календар и алармне поруке. Та су времена по локалној временској зони. Ажурирање може довести до тога да су нека подешена алармна времена истекла.

Подешавање позива

Преусмерење

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje poziva* па *Preusmerenje* (услуга мреже). Овом функцијом можете преусмерити своје долазне позиве на други број, на пример, на број своје говорне поште. За детаљније информације обратите се свом провајдеру. Опције преусмеравања које не подржава ваша SIM картица или ваш оператор мреже се не приказују.

Одаберите жељену опцију преусмеравања, на пример, одаберите *Preusmeri ako je zauzeto* да преусмерите говорне позиве када је линија заузета или када одбијете долазни позив.

Да бисте опцију преусмерења позива активирали, одаберите *Aktiviraj* па затим и временски период после чијег истека ће се позив преусмеравати, ако је то за дату опцију преусмеравања на располагању. Одаберите *Poništi* или *Proveri stanje* да проверите да ли је преусмерење позива активирано или не. Истовремено може бити активно неколико опција преусмеравања.

Да видите које су ознаке преусмеравања у пасивном режиму погледајте део Пасивни режим рада на страници 20.

Одговор било којим тастером

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje poziva* па онда *Odgovor bilo kojim tasterom*. Одаберите *Uključen* и на долазни позив можете одговорити кратким притиском било ког тастера осим тастера , селекторских тастера и , и тастера .

Аутоматско понављање бирања

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja, Podešavanje poziva* па онда *Automatsko ponavljanje biranja*. Одаберите *Uključeno* и апарат ће највише десет пута покушавати да успостави везу после првог неуспелог покушаја.

Брзо бирање

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja, Podešavanje poziva* па онда *Brzo biranje*. Одаберите *Uključeno* и имена и бројеве телефона додељене тастерима за брзо бирање, **2**abc до **9**wxyz, можете позивати притиском и држањем одговарајућег нумеричког тастера.

Позив на чекању

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja, Podešavanje poziva* па *Poziv na čekanju*. Одаберите *Aktiviraj* и мрежа ће Вас обавештавати о долазном позиву у току разговора (услуга мреже). Видите Позив на чекању на страници 34.

Извештај по позиву

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja, Podešavanje poziva* па *Izveštaj po pozivu*. Одаберите *Uključen* и апарат ће на кратко приказивати трајање и цену (услуга мреже) последњег позива.

Шаљи мој идентитет

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja, Podešavanje poziva* па *Šalji moj identitet*. Одаберите *Da* и ваш број телефона ће се приказивати позваној страни (услуга мреже). Када одаберете *Uobičajeno u mreži*, користиће се опција уговорена са вашим провајдером.

Линија за одлазне позиве

Линија за одлазне позиве је услуга мреже која омогућава избор линије 1 или 2, тј. претплатничког броја, за одлазне позиве.

Притисните **Meni**, одаберите *Podešavanje*, *Podešavanje poziva* па онда *Linija za odlazne pozive*. Уколико одаберете *Linija 2*, а нисте претплаћени на ову услугу мреже нећете моћи позивати. Међутим, без обзира на одабрану линију, долазне позиве ћете моћи преузимати на обе линије.

Ако то ваша SIM картица подржава, имате могућност забране избора линије тако што ћете одабрати опцију *Zaključaj*.

За детаљније податке о расположивости ове функције обратите се свом оператору мреже или провајдеру.

Савет: У пасивном режиму са једне линије на другу прелазите притиском и држањем тастера # ↗.

Подешавање телефона

Језик

Притисните **Meni**, одаберите *Podešavanje*, *Podešavanje telefona* па *Jezik*. Изаберите језик за екранске текстове. Када је одабрана опција *Automatski*, апарат бира језик на основу информација са SIM картице.

Аутоматска заштита тастатуре

Напомена: Када је заштита тастатуре постављена, могући су позиви броја службе помоћи који је програмиран у Вашем телефону (на пр. 112, 911 или други званични број службе помоћи). Унесите број службе помоћи и притисните . Број ће бити приказан тек пошто унесете последњу цифру.

Имате могућност да подесите тастатуру свог телефонског апарата да се аутоматски закључа са кашњењем које претходно подесите. Кашњење можете подесити у временском интервалу од 10 секунди до 60 минута после чијег истека се тастатура аутоматски закључава и спречава случајно притискање тастера.

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje telefona* па онда *Automatska zaštita tastature*.

- Да активирате аутоматску заштиту тастатуре одаберите *Uključena* и телефон ће приказати *Podesi kašnjenje*: Укуцајте време и притисните **ОК**.
- Да деактивирате аутоматску заштиту тастатуре одаберите *Isključena*.

Погледајте и део Закључавање тастатуре на страници 28.

Приказ информације о ћелији

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje telefona* па *Prikaz informacije o ćeliji*. Одаберите *Uključeno* да подесите свој телефонски апарат тако да Вас обавештава када се користи у целуларној дигиталној мрежи која се базира на MCN (микро целуларна мрежа) технологији.

Ако је *GPRS veza* постављена као *Stalna veza*, инфо поруке се не могу примати. У том случају, поставите *GPRS veza* на *Po potrebi*; видите GPRS веза на страници 103.

Поздравна напомена

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje telefona* па *Pozdravna poruka*. Укуцајте поруку за коју желите да буде приказана на кратко код укључивања апарата. Да бисте поруку сачували, притисните **Опције** и одаберите *Sačuvaj*.

Избор мреже

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje telefona* па *Izbor mreže*. Одаберите *Automatski* да телефонски апарат аутоматски бира једну од целуларних мрежа расположивих на вашој локацији.

Ако одаберете *Ručni* моћи ћете да сами бирате мрежу која има споразум о роингу са оператором ваше матичне мреже. Ако се прикаже *Nemaš pristup* морате одабрати неку другу мрежу. Телефон остаје у режиму ручног избора мреже све док се не одабере аутоматски или док се у њега не убаца друга SIM картица.

Потврда акција SIM сервиса

Видите SIM сервис (Мени 13) на страници 118.

Помоћна објашњења

Да бисте подесили да апарат приказује помоћна објашњења притисните **Meni**, одаберите *Podešavanje*, *Podešavanje telefona* па *Pomoćna objašnjenja*.

Погледајте и део Коришћење менија на страници 48.

Тон укључења

Да подесите телефонски апарат да се оглашава или не тоном укључења када га укључите притисните **Meni**, одаберите *Podešavanje*, *Podešavanje telefona* па *Ton pri uključenju*.

Подешавања екрана

Тапет

Свој телефон можете подесити да приказује неку слику као позадину, тапет, у пасивном режиму. Неке слике су већ меморисане у менију *Galerija*. Сlike можете примати и путем мултимедија порука, преузимати их са WAP страница или их преносити помоћу програма PC Suite из свог PC рачунара, па их затим меморисати у *Galerija*. Ваш телефонски апарат подржава графичке формате JPEG, GIF, BMP и PNG.

Да одаберете слику за тапет

1. Притисните **Мени**, одаберите *Podešavanje*, *Podešavanje ekrana*, па *Tapet*.
2. Одаберите *Promeni sliku* и приказаће се листа фолдера у менију *Galerija*.
3. Одаберите фолдер и у њему дођите до жељене слике.
4. Да ту слику поставите за позадину, тапет, притисните **Опције** па одаберите *Postavi za tapet*.

Активирање или деактивирање тапета

Притисните **Мени**, одаберите *Podešavanje*, *Podešavanje ekrana*, па *Tapet*. Да активирате/деактивирате тапет одаберите *Uključen* односно *Isključen*.

Колор шеме

Неким елементима екрана, на пример индикатори и сигналне траке, можете мењати боје.

Притисните **Мени**, одаберите *Podešavanje*, *Podešavanje ekrana* па *Kolor šeme*. Изаберите жељену колор шему.

Лого опаратора

Да подесите да телефон приказује или не логотип оператора мреже, притисните **Мени**, одаберите *Podešavanje*, *Podešavanje ekrana* па *Logo operatora*.

Имајте на уму да се логотип оператора мреже не приказује када се активира скрин сејвер, заштита екрана.

За детаљније информације и могућности добијања логотипа оператора путем SMS, MMS или WAP сервиса, обратите се свом оператору мреже и/или WAP провајдеру, и такође погледајте PC Suite на страници 119.

Заштита екрана

Ради уштеде енергије у пасивном режиму се као скрин сејвер, заштита екрана, користи дигитални сат. Он се активира после одређеног временског периода неактивности телефона. Да деактивирате скрин сејвер притисните било који тастер. Скрин сејвер се такође деактивира и када је телефон изван зоне покривања мреже.

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje ekrana* па *Pauza zaštite ekrana*. Изаберите временски период после којег ће се активирати приказ дигиталног сата. Дужина кашњења, тајмаута, може бити од 5 секунди до 60 минута.

Имајте на уму да заштита екрана поништава све графичке или текстуалне елементе у пасивном режиму.

Осветљај екрана

Имате могућност промене контраста приказа на екрану.

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja*, *Пodešavanje ekrana* па *Osvetljaj ekrana*. Помоћу тастера ◀ и ▶ повећајте, односно смањите контраст, па притисните **ОК** да избор потврдите.

Подешавање тонова

Притисните **Мени**, одаберите *Пodešavanja* па онда *Пodešavanje tonova*. Иста подешавања ћете наћи и у менију *Načini rada*; видите Начини рада (Мени 3) на страници 73. Имајте на уму да се измене односе на активирани начин рада.

Одаберите *Upozorenje na dolazni poziv* да одредите како ће Вас телефонски апарат обавештавати о долазном говорном позиву. Опције су: *Zvonjenje*, *Rastući zvuk*, *Jedno zvono*, *Kratak ton* и *Isključeno*.

Одаберите *Melodija* за долазне позиве. Да одаберете тонове звона, мелодије, сачуване у *Galerija* у листи тонова звона одаберите *Otvori Galeriju*.

Одаберите *Jačina zvona* и *Vibracija* за долазне говорне позиве и поруке. Упозорење вибрацијом не функционише када је телефонски апарат прикопчан на пуњач, стони носач или аутомобилски комплет.

Савет: Када мелодију звона примите као ОТА поруку, или је преузмете, можете је сачувати у *Galerija*.

Одаберите *Ton poruke* да подесите упозорење о долазним порукама, *Tonovi tastature*, или *Tonovi upozorenja* да подесите апарат да се оглашава звуком на пример када се батерија празни.

Одаберите *Upozoravaj na* да подесите апарата да звони само на позиве са телефонских бројева који припадају одабраној групи позивалаца. Дођите до жељене групе позивалаца, или до *Sve pozive* па притисните *Označi*.

Подешавање додатка

Мени Подешавање прикључака се приказује једино ако је апарат прикључен, или раније био прикључен, на неки од следећих додатака, прибора: слушалице HDB-4, хендсфри CARK126, или мобилни адаптер за слушне апарате LPS-4.

Притисните *Meni*, одаберите *Podешavanja* па *Podешavanje priključaka*. Можете одабрати *Slušalice*, *Hendsfri* или *Lupset* ако је одговарајући додаток прикључен, или био раније прикључен на телефон.

- Одаберите *Osnovni režim rada* да одаберете начин рада који ће се аутоматски активирати када прикључите одабрани додаток. Док је додаток прикључен на апарат можете одабрати и неки други начин рада.

- Одаберите *Automatski odgovor* да подесите апарат да аутоматски одговара на долазни позив после пет секунди. Ако је *Upozorenje na dolazni poziv* постављено на *Kratak ton* или *Isključeno*, аутоматско примање позива неће бити активно.
- Одаберите *Osvetljenje*; да осветљење буде стално укључено, одаберите *Uključeno*. Одаберите *Automatsko* да осветљење остаје укључено 15 секунди по притиску тастера. Опција *Osvetljenje* Вам је на располагању једино када је одабран *Hendsfri*.

Подешавања сигурности

Напомена: Када се користе заштитне могућности које ограничавају позивање (забрана позивања, затворене групе корисника и фиксно бирање) у неким мрежама може бити могуће позивање одређених бројева службе помоћи (на пр. 112, 911 или другог званичног броја службе помоћи).

Притисните **Мени**, одаберите *Podешavanje* па *Podешavanje zaštite*. Одаберите

- *Zahtev za PIN šifrom* да подесите апарат да захтева PIN шифру при сваком укључивању. Неке SIM картице не дозвољавају искључивање захтева за PIN шифром.
- *Usluga zabrane poziva* (услуга мреже) да ограничите долазне и одлазне позиве. За ово Вам је неопходна шифра забране.
- *Fiksno biranje* да ограничите одлазне позиве само на одабране телефонске бројеве, ако то подржава ваша SIM картица. Неопходна Вам је PIN2 шифра.
- *Zatvorena grupa korisnika*. Затворена група корисника је услуга мреже која дефинише групу особа које једино можете позивати и само од њих примати позиве. За детаљније информације обратите се свом оператору мреже или провајдеру.
- *Stepen zaštite*. Одаберите *Telefon* и апарат ће захтевати сигурносну шифру увек кад се у апарат убаци нова SIM картица.

Одаберите *Memorija* и телефон ће захтевати сигурносну шифру када се бира меморија SIM картице и када се жели променити активна меморија (видите Избор параметара телефонског именика на страници 40) или копирати из једне меморије у другу (Копирање телефонских именика на страници 43).

- *Pristupne šifre* да промените сигурносну шифру, PIN шифру, PIN2 шифру и шифру за забрану позива. Шифре се могу састојати само од цифара 0 до 9.

Врати на фабрички подешено

Да бисте неке параметре менија вратили на првобитне вредности притисните **Meni**, одаберите *Podešavanja* па *Vrati fabrička podešavanja*. Онда укуцајте сигурносну шифру и притисните **OK**. Имајте на уму да се не бришу подаци које сте Ви сами укуцали или преузели у телефон, као на пример имена и телефонски бројеви сачувани у именик.

■ Аларм (Мени 5)

Аларм користи формат приказивања времена који је подешен за сат. Аларм ради и када је телефонски апарат искључен.

Притисните **Meni** и одаберите *Alarm*. Укуцајте време за аларм и притисните **OK**. Да промените време постављено за аларм, одаберите *Uključi*.

Пошто истекне време подешено за аларм

Апарат ће се огласити звуком аларма и палити и гасити *Alarm!* и тренутно тачно време на екрану. Да бисте прекинули аларм, притисните **Prekini**. Ако пустите апарат да звони један минут, или притиснете **Ponovi**, аларм престаје и обнавља се после десетак минута.

Ако је у време подешено за аларм апарат искључен он ће се аутоматски укључити и огласити алармом. Ако притиснете **Prekini**, апарат Вас пита да ли желите да га активирате, *Uključi telefon?*. Притисните **Ne** да апарат искључите, или **Da** да позивате или примате позиве.

Напомена: Не притискајте **Da** ако је забрањена употреба мобилних телефона или када њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

■ Галерија (Мени 6)

Напомена: Ваш телефонски апарат мора бити укључен да бисте могли користити ову функцију. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

У фолдере Галерије можете меморисати слике и тонове, мелодије звона које сте примили у склопу мултимедијалне поруке; видите Читање и одговарање на мултимедија поруку на страници 63.

Галерија користи заједничку меморију; видите Заједничка меморија на страници 18.

1. Притисните **Мени** и одаберите *Galerija*. Приказује се листа опција.
2. Да отворите листу фолдера одаберите *Vidi foldere*.

Остале расположиве опције су:

- *Dodaj folder* да додате нови фолдер. Унесите ново име за фолдер па притисните **OK**.
- *Obrisi folder* да одаберете фолдер који желите да обришете. Стандардне фолдере који долазе са софтвером телефона не можете брисати.
- *Promeni naziv* да одаберете фолдер чији назив желите да промените. Стандардним фолдерима који долазе са софтвером телефона не можете мењати назив.

- *Servisi galerije* за преузимање додатних слика и мелодија, тонова. Одаберите *Servisi slika*, односно *Servisi tonova*. Приказује се листа расположивих WAP адреса. Одаберите *Još adresa* да приступите листи WAP адреса у менију *Servisi*; видите део Адресе (букмарк ознаке) на страници 112.

Одаберите одговарајућу адресу за повезивање на жељену WAP страницу. Ако успостављање везе не успе вероватно је немогуће приступити датој WAP страни са WAP сервиса чије параметре везе тренутно користите. У том случају уђите у мени *Servisi*, активирајте други скуп параметара сервиса; видите Успостављање везе са WAP сервисом на страници 108. Покушајте поново да се повежете на WAP страну.

Који су Вам WAP сервиси на располагању, као и за цене и претплату проверите код свог локалног оператора целуларне мреже или провајдера WAP сервиса.

3. Одаберите жељени фолдер и приказаће се листа датотека. *Grafike* и *Melodije* су системски фолдери телефона.
4. Дођите до жељене датотеке. Притисните **Опције** и биће Вам на располагању неке од следећих опција:
  - *Otvori* да отворите одабрану датотеку.
  - *Obriši* да обришете одабрану датотеку.
  - *Premesti* да датотеку преместите у други фолдер.
  - *Promeni naziv* да промените назив, име.
  - *Postavi za tapet* да одабрану датотеку поставите као тапет.
  - *Za melodiju zvona* да одабрану датотеку поставите као мелодију звона.
  - *Detalji* да видите податке о датотеци, на пример величину датотеке.
  - *Složi* да пресложите датотеке и фолдере по датуму, типу, називу или величини.

■ Роковник (Мени 7)

Напомена: Ваш телефонски апарат мора бити укључен да бисте могли користити функције менија *Rokovnik*. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Календар

Календар вашег телефонског апарата Вам помаже да водите евиденцију о подсетницама, позивима које имате обавити, састанцима и рођенданима.

Календар користи заједничку меморију; видите Заједничка меморија на страници 18.

Притисните **Meni** па одаберите *Rokovnik*, па *Kalendar*.

Савет: Да брзо отворите мени *Kalendar*, у пасивном режиму притисните ►.

Дођите до жељеног дана. Актуелни дан је уоквирен. Ако су за дан постављене неке напомене, он је подебљан. Да бисте видели напомене за тај дан притисните **Опције** и одаберите *Dnevnik*.

Да бисте видели одређену напомену, дођите до ње и притисните **Опције** па одаберите *Vidi*. Преглед напомена Вам омогућава да погледате детаље одабране напомене. Напомену можете прелиставати.

Остале опције прегледа у календару могу обухватати:

- Опције састављања напомена, слања напомена путем ИЦ, или као напомене директно у календар другог телефонског апарата или као текстуалне поруке.

- Опције брисања, измена, премештања и понављања напомена као и копирања напомене у неки други дан.
- *Podešavanje* да поставите датум, време, формат датума и времена, или дан којим почиње седмица. Опција *Auto. brisanje* Вам омогућава да подесите телефонски апарат да аутоматски после одређеног времена брише старе примедбе. Међутим, примедбе са понављањем, на пример рођендани, се неће брисати.

Унос напомене у календар

За детаље о начину уноса слова и бројева погледајте део Писање текста на страници 36.

Притисните **Мени** па одаберите *Rokovnik*, па *Kalendar*. Дођите до жељеног датума, притисните **Опције** па одаберите *Stavi napomenu*. Одаберите једну од следећих врста напомена:

- *Sastanak* - Укуцајте текст напомене, или потражите име у именику. Притисните **Опције** па одаберите *Sačuvaj*. Унесите место састанка па притисните **ОК**. Укуцајте време почетка састанка и притисните **ОК**, затим време завршетка и притисните **ОК**. Да бисте поставили аларм, упозорење, за напомену, одаберите *Sa zvukom* или *Nečujan* (без тона упозорења) па поставите време аларма.
- *Poziv* - Укуцајте телефонски број, притисните **Опције** па одаберите *Sačuvaj*. Укуцајте име, притисните **Опције** па одаберите *Sačuvaj*. (Уместо уноса броја телефона притисните **Опције** да име и телефонски број потражите у именику.) Затим унесите време за позив па притисните **ОК**. Да бисте поставили аларм, упозорење, за напомену, одаберите *Sa zvukom* или *Nečujan* (без тона упозорења) па поставите време аларма.
- *Rodendan* - Укуцајте име особе (или притисните **Опције** да га потражите у именику), притисните **Опције** па одаберите *Sačuvaj*. Затим укуцајте годину рођења и притисните **ОК**. Да

бисте поставили аларм, упозорење, за напомену, одаберите *Sa zvukom* или *Nečujan* (без тона упозорења) па поставите време аларма.

- *Memo* – Укуцајте напомену, притисните **Опције** па одаберите *Sačuvaj*. Унесите крајњи дан напомене па притисните **ОК**. Да бисте поставили аларм, упозорење, за напомену, одаберите *Sa zvukom* или *Nečujan* (без тона упозорења) па поставите време аларма.
- *Podsetnik* – Укуцајте предмет за подсетницу и притисните **Опције** па одаберите *Sačuvaj*. Да поставите аларм за напомену, одаберите *Alarm uključen* па поставите време упозорења, аларма.

Када је постављен аларм за напомену, у прегледу се приказује индикатор .

Када Вас телефонски апарат упозорава алармом на напомену

Телефон пишти и приказује напомену. Када је на екрану приказана напомена типа Позив , приказани број можете позвати притиском на тастер . Да прекинете аларм и погледате напомену притисните **Vidi**. Да прекинете аларм а да не погледате напомену притисните **Izadi**.

Листа задатака

Имате могућност да меморишете напомену за неку обавезу, одредите степен приоритета напомене и да је маркирате као урађено када обавезу, задатак обавите. Напомене можете разврставати по приоритету или по датуму.

Листа обавеза користи заједничку меморију; видите Заједничка меморија на страници 18.

Притисните **Meni**, одаберите *Rokovnik* па *Lista obaveza*, и приказаће Вам се листа напомена.

Притисните **Опције**, дођите до жељене напомене и притисните **Опције**.

- Да додате нову напомену одаберите *Dodaj*. Укуцајте предмет напомене. Када унесете максимални број карактера за једну напомену, додатни карактери се не прихватају.

Притисните **Опције** па одаберите *Sačuvaj*. Одаберите степен приоритета за напомену, *Visok*, *Srednji*, или *Nizak*.

Rečnik; погледајте Укључивање и искључивање предиктивног начина уноса текста на страници 36.

- Можете да поставите, обришете или промените рок извршења и аларм за напомену, да погледате, обришете или измените одабрану напомену као и да обришете све напомене које су маркиране као "урађено". Можете изменити приоритет одабране напомене, послати је на други телефон, сачувати је као напомену у календар или приступити календару.

■ Игре (Мени 8)

Напомена: Ваш телефонски апарат мора бити укључен да бисте могли користити ову функцију. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Стартовање игре

1. Притисните **Мени**, одаберите *Igre* па *Izaberi igru*.
2. Дођите до игре или групе игара (назив зависи од саме игре).
3. Притисните **Опције** па одаберите *Otvori* или притисните . Ако сте одабрали појединачну игру, она ће се стартовати.

У супротном, приказаће се списак игара у одабраној групи игара. Да стартујете појединачну игру дођите до ње и притисните **Опције** па одаберите *Otvori*, или притисните .

Имајте на уму да коришћење неких игара брже троши батерију (па може бити потребно да апарат прикључите на пуњач).

Остале опције које су на располагању за игру или групу игара.

Опције игара; погледајте Остале опције које су на располагању за апликацију или групу апликација на страници 93.

Играчки сервиси

Притисните **Meni**, одаберите **Igre** па **Servisi igara**. Приказује се листа расположивих WAP адреса. Одаберите **Još adresa** да приступите листи WAP адреса у менију **Servisi**; видите део Адресе (букмарк ознаке) на страници 112.

Одаберите одговарајућу адресу за повезивање на жељену WAP страницу. Ако успостављање везе не успе вероватно је немогуће приступити датој WAP страни са WAP сервиса чије параметре везе тренутно користите. У том случају уђите у мени **Servisi**, активирајте други скуп параметара сервиса; видите Успостављање везе са WAP сервисом на страници 108. Покушајте поново да се повежете на WAP страну.

Који су Вам WAP сервиси на располагању, као и за цене и претплату проверите код свог локалног оператора целуларне мреже или провајдера WAP сервиса.

Имајте на уму да игра или апликација која се преузима може бити сачувана у мени **Aplikacije** уместо у мени **Igre**.

Стање меморије за игре

Да видите количину меморије расположиве за инсталисање игре или апликације, притисните **Meni**, одаберите **Igre** па **Memorija**.

Игре користе заједничку меморију; видите Заједничка меморија на страници 18.

Подешавања игре

Притисните **Мени**, одаберите **Игре** па **Подешавања** да подесите звук, светла и вибрације за дату игру.

■ Апликације (Мени 9)

Напомена: Ваш телефонски апарат мора бити укључен да бисте могли користити ову функцију. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Овај мени Вам омогућава рад са Java апликацијама које су инсталисане у вашем телефону. Софтвер вашег апарата садржи Java апликације посебно програмиране за овај Nokia телефон. Разни провајдери нуде друге апликације преко WAP сервиса. Пре него што будете могли користити неку од апликација морате је преузети у свој апарат.

Стартовање апликације

1. Притисните **Мени**, одаберите **Апликације** па **Изабери апликацију**.
2. Дођите до апликације или групе апликација (назив зависи од саме апликације).
3. Притисните **Опције** па одаберите **Отвори**, или притисните . Ако сте одабрали појединачну апликацију, она ће се стартовати.

У супротном, приказаће се списак апликација у одабраној групи. Да стартујете појединачну апликацију дођите до ње и притисните **Опције** па одаберите **Отвори**, или притисните .

Имајте на уму да коришћење неких апликација, програма, брже троши батерију (па може бити потребно да апарат прикључите на пуњач).

Остале опције које су на располагању за апликацију или групу апликација

- **Obriši** да обришете апликацију или скуп апликација из телефонског апарата.
Имајте на уму да ако обришете фабрички инсталисану апликацију или групу апликација, исте можете поново преузети у телефон са Нокиа Софтвере Маркет (Nokia софтверска самоупруга), на адреси www.softwaremarket.nokia.com/wap или www.softwaremarket.nokia.com/6100.
- **Web pristup** да ограничите приступ апликације мрежи. Одаберите: **Prvo pitaj** и апарат ће тражити одобрење за приступ мрежи, **Dozvoljen** да приступ мрежи допустите, или **Nije dozvoljen** да приступ мрежи забраните.
- **Proveri verziju** да проверите да ли је на располагању новија верзија за преузимање са WAP сервиса.
- **Web strana** за додатне информације или податке за апликацију на Интернету. Ову могућност мора да подржава комуникациона мрежа. Приказује се једино ако је таква Интернет адреса дата у апликацији.
- **Detalji** за додатне информације о апликацији.

Преузимање апликације

Нове Java апликације можете преузимати на више начина:

- Притисните **Meni**, одаберите **Aplikacije** па **Servisi aplikacija**, и приказаће Вам се листа расположивих адреса. Одаберите **Još adresa** да приступите листи WAP адреса у менију **Servisi**; видите део Адресе (букмарк ознаке) на страници 112.
- Одаберите одговарајућу адресу за повезивање на жељену WAP страницу. Ако успостављање везе не успе вероватно је немогуће приступити датом WAP страни са WAP сервиса чије

параметре везе тренутно користите. У том случају уђите у мени [Servisi](#), активирајте други скуп параметара сервиса; видите Успостављање везе са WAP сервисом на страници 108. Покушајте поново да се повежете на WAP страну.

- Који су Вам WAP сервиси на располагању, као и за цене и претплату проверите код свог локалног оператора целуларне мреже или провајдера WAP сервиса.
- Притисните [Meni](#), па одаберите [Servisi](#) да пронађете WAP страну са које ћете преузети одговарајућу Java апликацију. Видите Претраживање страница WAP сервиса на страници 109.
- Употребите функцију преузимања игара; видите део Играчки сервиси на страници 91.
- Употребите програм Java Application installer у оквиру PC Suite да преузмете апликацију у свој апарат.

Имајте на уму да Nokia не гарантује за апликације преузете са других, а не њеног сајта. Ако се одлучите да их преузмете Java апликацију потребна је сва предострожност у смислу безбедности и садржаја као и за било који други сајт.

Имајте на уму да апликација или игра која се преузима може бити сачувана у мени [Igre](#) уместо у мени [Aplikacije](#).

Следећи текстови се могу појавити током преузимања или током рада Java апликације:

- [Akcija nije uspeła](#), превише апликација у телефону. Обришите све непотребне апликације и преузмите поново.
- [Greška u aplikaciji](#), дошло је до грешке у текућој апликацији.
- [Aplikacija nije podržana](#), апликација није компатибилна са телефоном.
- [U toku je poziv](#), апликација покушава да успостави Web конекцију док је говорни позив у току.

- *Format fajla nije prepoznat*, или је апликација погрешна или није завршен пренос са РС рачунара.
- *Fajl je previše veliki*, фајл је превелик за отварање у телефону или мрежни пролаз не подржава велике фајлове.
- *Neispravan fajl*, апликација је погрешна.
- *Pokretanje nije uspelo*, телефон није успео да покрене апликацију. Молим покушајте поново.
- *Ne mogu da pokrenem aplikaciju*, нема довољно ресурса, меморије, за покретање апликације. Завршите све активне везе или функције и покушајте поново да отворите апликацију.
- *Nepoznato* (појављује се у листи апликација), апликација нема назив.

Стање меморије за апликације

Да видите количину меморије расположиве за инсталисање игре или апликације, притисните **Мени**, одаберите *Апликације* па *Меморија*.

Апликације користе заједничку меморију; видите Заједничка меморија на страници 18.

■ Додаци (Мени 10)

Напомена: Ваш телефонски апарат мора бити укључен да бисте могли користити функције менија *Dodaci*. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Калкулатор

Калкулатор Вашег телефонског апарата сабира, одузима, дели, множи, диже на квадрат, израчунава квадратни корен и конвертује валуте.

Овај калкулатор има ограничену тачност и може доћи до грешака у заокруживању, посебно код дугих дељења.

1. Притисните **Мени**, одаберите *Dodaci* па *Kalkulator*.
2. Када се на екрану покаже "0" унесите први број рачунске операције; притисните **#** **↕** за децимални зарез.
3. Притисните **Опције** и одаберите *Dodaj*, *Oduzmi*, *Pomnoži*, *Podeli*, *Kvadriraj*, *Kvadratni koren* или *Promeni znak*.

Савет: Или притисните ***** **+** једном за сабирање, два пута за одузимање, три пута за множење и четири пута за дељење.

4. Унесите други број.
5. За резултат притисните **Опције**, и одаберите *Rezultat*. Поновите потребан број пута кораке 3 до 5.
6. Да бисте започели нови прорачун прво притисните и држите **Обриши**.

Израчунавање конверзије валута

1. Притисните **Meni**, одаберите **Dodaci** па **Kalkulator**.
2. Да бисте сачували курс притисните **Opције** па одаберите **Kurs**. Одаберите једну од приказаних опција. Укуцајте курс валута, притисните **#** **⇧** за децимални зарез, па **OK**. Курс остаје у меморији док га не промените другом вредношћу.
3. Да спроведете конверзију валута укуцајте износ који конвертујете, притисните **Opције** па одаберите **U домаћу** или **U stranu**.

Савет: Конверзију валута можете израчунавати и у пасивном режиму. Укуцајте износ валуте коју конвертујете, притисните **Opције**, и одаберите **U домаћу** или **U stranu**.

Одбројавач

Притисните **Meni**, одаберите **Dodaci** па **Tajmer**. Унесите време за аларм у сатима и минутима и притисните **OK**. Ако желите, напишите текст напомене која ће се приказати по истеку постављеног временског периода, па притисните **OK** да започнете одбројавање.

- Да промените временски период за одбројавање одаберите **Izmeni vreme**, или да зауставите одбројавач одаберите **Zaustavi tajmer**.

Ако време аларма истекне када је апарат у пасивном режиму, он ће се огласити алармом и палити и гасити текст напомене ако је она постављена, или у супротном **Vreme tajmera je isteklo**. Аларм прекидате притиском на било који тастер. Ако се не притисне ниједан тастер, аларм се аутоматски прекида у року од 30 секунди. Да зауставите аларм и обришете напомену притисните **OK**.

Штоперица

Помоћу штоперице можете мерити време, међувремена или пролазна времена. У току мерења времена могу се користити остале функције телефонског апарата. Да оставите мерење времена у позадини притисните тастер .

Употреба штоперице троши батерију и време аутономије апарата биће скраћено. Обратите пажњу да не оставите мерење времена у позадини док обављате друге радње са апаратом.

Праћење и дељење времена

1. Притисните **Мени**, одаберите *Dodaci*, *Štoperica* па *Merenje iz delova*. Ако сте поставили мерење времена у позадини, можете одабрати *Nastavi*.
2. Притисните **Počni** да почнете праћење времена. Притисните **Podeli** увек када желите да очитате међувреме. Листа међувремена се приказује на екрану испод истеклог времена. Можете их прегледати претраживањем.
3. Притисните **Prekini** да прекинете праћење времена.
4. Притисните **Опције** па одаберите

Počni да поново почнете праћење времена. Ново време се додаје претходном.

Sačuvaj да време меморисете. Унесите име за измерено време и притисните **ОК**. Ако се не унесе нешто друго, за име ће се користити укупно истекло време.

Poništi да време поништите без меморисања.

Пролазна времена

Притисните **Мени**, одаберите *Dodaci*, *Štoperica* па *Merenje prolaza*. Притисните **Počni** да започнете праћење времена, а *Prolaz* да очитате пролазно време. Притисните **Prekini** да прекинете мерење

пролазних времена. Притисните **Опције** да меморисете или поништите пролазна времена. Погледајте горе у тексту део Праћење и дељење времена.

Преглед и брисање времена

Притисните **Мени**, одаберите **Dodaci** па **Štoperica**.

Ако штоперика није поништена можете одабрати **Pokaži zadnje** да погледате задње измерено време. Одаберите **Vidi vremena** и приказаће Вам се листа имена или коначних времена скупа мерења, па Ви одаберите који скуп желите да погледате.

Да обришете меморисана времена одаберите **Oбриši vremena**. Одаберите **Sva odjednom** па притисните **ОК**, или одаберите **Jedno po jedno**, дођите до времена која желите да обришете, притисните **Oбриši** па **ОК**.

Новчаник

У **Novčanik** можете сачувати личне податке, на пример, информације о кредитним картицама и ићи у куповину преко свог телефона.

Овој функцији можете приступити из менија **Novčanik** или путем WAP претраживача; видите Опције у току претраживања на страници 110.

Када први пут приступате новчанику, морате направити своју шифру новчаника. У **Kreiraj šifru novčanika**: укуцајте шифру и притисните **ОК** да је потврдите, па у **Potvrdi šifru novčanika**: укуцајте ту шифру поново и притисните **ОК**.

Ако желите да обришете комплетан садржај у Новчанику и шифру новчаника укуцајте у пасивном режиму ***#3925538#(*#ewallet#** словима). Такође вам треба заштитна шифра телефона. Погледајте и део Приступне шифре на страници 14.

Меморисање и измена података у личној картици

За приступ новчанику, притисните **Мени**, одабери **Dodaci** и **Novčanik**. Ако је потребно, укуцајте своју шифру новчаника и притисните **OK**; видите Подешавања новчаника на страници 101. Одаберите **Kartice** да видите листу картица. Максимални број картица је пет. Дођите до жељене картице.

- Да сачувате податке за картицу, притисните **Опције** и одаберите **Vidi**. Одаберите
  - **Info kartice** да укуцате, на пример, име власника картице, врсту картице, број и информације о истеку.
  - **Info korisnika** за меморисање имена корисника и лозинке.
  - **Info isporuke** за меморисање ваших контакт информација.
  - **Info plaćanja** за меморисање контакт информација у случају да се адреса за фактурисање разликује од меморисане адресе; што може бити случај са службеним кредитним картицама.
  - **Info primaoca** за чување телефонских бројева и е-маил адреса на које желите да продавац шаље признаницу ваше куповине.
- Да направите копију картице, притисните **Опције** и одаберите **Kopiraj karticu**.
- За брисање свих података картице, притисните **Опције** и одаберите **Obrisi karticu**.
- За промену назива картице, притисните **Опције** и одаберите **Promeni naziv**.

Личне напомене

Можете сачувати до 30 поверљивих личних напомена, на пример, лозинке, шифре или прикљешке.

Притисните **Мени**, одаберите **Dodaci**, **Novčanik** па **Lične napomene**. Притисните **Опције** и можете видети, додати, изменити одабрану напомену и сортирати напомене по имену или датуму. **Pošalji kao tekst**, копира напомену у текстуалну поруку. **Kopiraj u kalendar**, копира напомену у календар као подсетницу. **Uzmi detalje**, извлачи бројеве из напомене.

Подешавања новчаника

Притисните **Мени**, одаберите **Dodaci**, **Novčanik** па **Podešavanja**. Одаберите

- **Zahtev za šifru**, да укључите или искључите захтев за унос шифре новчаника. Морате укуцати тачну шифру новчаника пре него што захтев за шифром укључите или искључите.
- **Promeni šifru**, да промените шифру новчаника.

Водич за плаћање преко новчаника

1. Приступите жељеном WAP сајту на којем желите да обавите куповину (видите Успостављање везе са WAP сервисом на страници 108) и одаберите производ који желите да купите.
2. Да платите купљено, притисните **Опције** и одаберите **Koristi novčanik**. Видите Опције у току претраживања на страници 110.
3. Одаберите картицу којом желите да платите. Испуните образац који добијете од провајдера преносом података из кредитне картице у новчанику. Ако желите да попуните сва поља аутоматски, одаберите **Popuni sva polja**. Опција се приказује само ако WAP сервис подржава ECML (Electronic Commerce Modeling Language) стандард електронске куповине. Образац можете попунити и појединачним одабиром података из картице. Телефонски апарат приказује испуњен образац, формулар.
4. Потврдите куповину и информација ће се проследити.
5. Да затворите новчаник, одаберите **Zatvori novčanik**. Видите Опције у току претраживања на страници 110.

■ Повезивање (Мени 11)

Инфрацрвена

Свој телефонски апарат можете подесити да прима податке преко свог ИЦ порта. Да бисте користили ИЦ везу, уређај са којим желите да успоставите везу мора бити IrDA компатибилан. Имате могућност размене, слања и пријема, података као што су визиткарте и напомене из календара са компатибилним телефонским апаратом или другим уређајем за рад са подацима (на пример, рачунар) преко ИЦ порта свог телефона.

Не усмеравајте сноп ИЦ (инфрацрвених) зрака ни у чије очи, и не дозволите да он ствара сметње другим ИЦ уређајима. Овај уређај је ласерски производ класе 1.

Напомена: Ваш телефонски апарат мора бити укључен да бисте могли користити ову функцију. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

Слање и пријем података преко ИЦ порта

- ИЦ портови уређаја који шаље и уређаја који прима морају да буду окренути један наспрам другог и између њих не сме да постоји препрека. Пожељно растојање између два уређаја за ИЦ (инфрацрвену) везу је највише 60 цм (24 инча).
- Да бисте активирали ИЦ порт свог телефонског апарата притисните **Мени** и одаберите *Povezivanje*, па *Infracrveno (IC)*.
- Корисник телефона који шаље податке бира жељену ИЦ функцију и започиње пренос података.

Уколико се пренос података не започне у року од два минута по активирању ИЦ порта, веза се прекида и мора се стартовати поново.

Индикатор ИЦ везе

- Када је симбол **▣** стално приказан ИЦ веза је активирана и ваш телефонски апарат је спреман да шаље или да прима податке преко свог ИЦ порта.
- Када се симбол **▣** пали и гаси, тј. када блинка, ваш телефонски апарат покушава да се повеже са другим уређајем, или је веза раскинута.

GPRS

GPRS веза

Имате могућност да подесите да се телефон аутоматски пријављује на GPRS мрежу чим се укључи. Притисните **Meni**, одаберите редом *Povezivanje*, *GPRS*, *GPRS veza*, па *Stalna veza*. Стартовање WAP апликације или програма за приступ интернету са PC рачунара, или пријем и слање мултимедија порука успоставља везу између телефонског апарата и мреже и омогућава пренос података. Када апликација прекине са радом, GPRS веза се раскида али остаје активна пријава на GPRS мрежу.

Ако одаберете *Po potrebi*, GPRS веза се успоставља када је нека апликација затражи, и раскида се када апликација престане са радом.

Подешавање GPRS модема

Свој телефон можете преко ИЦ везе или кабла повезати са PC рачунаром и користити га као модем да бисте омогућили GPRS везу са свог рачунара.

Притисните **Meni**, одаберите *Povezivanje*, *GPRS*, па *Podešavanje GPRS modema*. Одаберите *Aktivna tačka pristupa* и активирајте прикључну тачку (конекцију) коју желите користити. Одаберите *Izmeni aktivnu tačku pristupa* да измените параметре прикључне тачке (конекције).

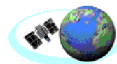
- Дођите до *Naziv tačke pristupa* и притисните **Izaberi**. Укуцајте име за активiranу приступну тачку и притисните **OK**.
- Дођите до *GPRS tačka pristupa* и притисните **Izaberi**. Укуцајте APN адресу (назив прикључне тачке) и притисните **OK**.

Да би се успоставила веза на GPRS мрежу неопходна је APN адреса, назив. APN адресу добијате од свог оператора мреже или од провајдера.

Параметре GPRS приступа (APN) можете такође подесити и на свом PC рачунару користећи програм Nokia Modem Options, видите PC Suite на страници 119. Ако сте параметре подесили и на рачунару и на телефонском апарату имајте на уму да ће се у том случају користити они на рачунару.

■ WAP сервиси (Мени 12)

Имате могућност да приступате разним WAP сервисима као што су банкарске услуге, извештаји о времену и распоред летења. Ови сервиси су посебно намењени мобилним телефонима и одржавају их провајдери WAP сервиса.

За расположивост WAP сервиса, као и за цене и претплату проверите код свог локалног оператора целуларне мреже и/или провајдера WAP сервиса чији сервис желите да користите. Провајдери ће Вам такође дати и упутства о коришћењу њихових сервиса.

Напомена: Ваш телефонски апарат мора бити укључен да бисте могли користити ову функцију. Не укључујте телефон ако је забрањена употреба мобилних телефона или ако њихова употреба може да проузрокује сметње или опасност.

WAP сервиси користе WML (Wireless Mark-up Language) језик на својим WAP страницама. Интернет веб странице се не могу примати вашим телефоном.

Основни кораци за приступ и коришћење WAP сервиса

1. Меморишите параметре сервиса који су неопходни за приступ WAP сервису који желите да користите. Видите страницу 111.
2. Успоставите везу са датим WAP сервисом. Видите страницу 108.
3. Започните претраживање страница WAP сервиса. Видите страницу 109.
4. Пошто завршите претраживање, прекините везу са WAP сервисом. Видите страницу 111.

Подешавање телефонског апарата за WAP сервис

Параметре сервиса добијате у облику текстуалне поруке од оператора мреже или провајдера који нуди WAP сервис који желите да користите. За детаљније информације обратите се свом оператору мреже или провајдеру, или посетите Клуб Nokia веб сајт (www.club.nokia.com).

Параметре можете уносити и ручно или их додавати и мењати помоћу пакета PC Suite. За одговарајуће параметре обратите се свом оператору мреже или добављачу услуга. WAP параметри могу бити на располагању и на њиховим WAP сајтовима.

Меморисање параметара сервиса примљених у форми текстуалне поруке

Када параметре сервиса примите као текстуалну поруку, обавештење *Podešavanja servisa su primljena* ће се приказати на екрану.

- Да сачувате примљене параметре притисните **Опције** и одаберите *Sačuvaj*.

Ако параметри нису сачувани у *Aktivna servisna podešavanja*, онда су они сачувани као први слободни скуп везе и такође активирани.

Ако постоје параметри сачувани у *Aktivna servisna podešavanja*, приказаће се порука *Aktiviraj sačuvana podešavanja servisa?*. Да активирате сачуване параметре притисните **Да**, или да их само сачувате, притисните **Не**.

- Да одбаците примљене параметре притисните **Опције** и одаберите **Odbaci**.
- Да погледате примљене параметре прво притисните **Опције** па одаберите **Vidi**. Да параметре сачувате притисните **Sačuvaj**.

Ручно уношење параметара сервиса

1. Притисните **Мени**, одаберите *Servisi* па *Podešavanja*.
2. Одаберите *Aktivna servisna podešavanja*.

Потребно је да активирате скуп у којем желите да сачувате параметре сервиса. Скуп је група параметара неопходних за успостављање везе са неким WAP сервисом.

3. Дођите до скупа који желите да активирате и притисните **Aktiviraj**.
4. Одаберите *Izmena aktivnih serv. podešavanja*.

Одаберите појединачно сваки од наредних параметара сервиса и унесите потребне вредности.

- *Naziv podešavanja* – Укуцајте нови назив скупа параметара везе и притисните **ОК**.
- *Početna strana* – Укуцајте адресу Почетне стране WAP сервиса који желите да користите, притисните **100** за тачку, и притисните **ОК**.
- *Vrsta sesije* – Одаберите *Stalna* или *Privremena*.
- *Zaštita veze* – Одаберите *Uključena* или *Isključena*.

Када је сигурност везе постављена на *Uključena*, телефон покушава да користи сигурну (штићену) везу за WAP сервис. Ако сигурна веза није доступна веза се неће успостављати.

Ако ипак желите да успоставите везу и преко нештићене линије, морате сигурност везе подесити на *Isključena*.

- *Prenos podataka* – Одаберите *GSM podaci* или *GPRS*. Подешавања одабраног носача, типа преноса, података; видите Подешавања када је одабрано GSM podaci: и Подешавања када је одабрано GPRS: даље у тексту.

У вези цена, брзине везе и осталих информација обратите се свом оператору мреже или провајдеру.

Подешавања када је одабрано GSM podaci:

- *Priključni broj* – Унесите телефонски број за приступ и притисните **OK**.
- *IP adresa* – Унесите ИП адресу, за тачку притисните * +, па притисните **OK**. ИП адресу добијате од свог оператора мреже или од провајдера.
- *Vrsta autentikacije* – Одаберите *Sigurna* или *Normalna*.
- *Vrsta poziva sa podacima* – Одаберите *Analogno* или *ISDN*.
- *Brzina prenosa podataka* – Одаберите брзину преноса коју желите да користите, или одаберите *Automatska*. *Automatska* Вам је на располагању једино ако је за тип одабрано *Analogno*. Стварна брзина преноса података, тј. позива са подацима зависи од провајдера сервиса.
- *Vrsta prijave* – Одаберите *Ručna* или *Automatska*.
- *Ime korisnika* – Унесите корисничко име и притисните **OK**.
- *Lozinka* – Унесите тражену лозинку, пасворд, и притисните **OK**.

Подешавања када је одабрано GPRS:

- *GPRS tačka pristupa* – Унесите назив тачке приступа и притисните **OK**.

Да би се успоставила веза на GPRS мрежу неопходна је APN адреса, назив. APN адресу добијате од свог оператора мреже или од провајдера.

- *IPadresa* – Унесите ИП адресу, за тачку притисните *+, па притисните **OK**. ИП адресу добијате од свог оператора мреже или од провајдера.
- *Vrsta autentikacije* – Одаберите *Sigurna* или *Normalna*.
- *Vrsta prijave* – Одаберите *Ručna* или *Automatska*. Када одаберете *Automatska*, при пријави се користе корисничко име и лозинка који су унети у оквиру наредних подешавања. Када одаберете *Ručna*, при успостављању везе захтеваће се подаци за пријаву.
- *Ime korisnika* – Унесите корисничко име и притисните **OK**.
- *Lozinka* – Унесите тражену лозинку, пасворд, и притисните **OK**.

Успостављање везе са WAP сервисом

Као прво, проверите да су активирани параметри WAP сервиса који желите да користите. Да бисте активирали параметре:

- Притисните **Мени**, одаберите *Servisi* па *Podešavanja*. Одаберите *Aktivna servisna podešavanja*, дођите до скупа (параметара) који желите да активирате, па притисните **Активирај**.

Друго, успоставите везу са WAP сервисом. Постоје три начина за успостављање везе:

- Отворите Почетну страну (хоумпејџ) WAP сервиса:

Притисните **Мени**, одаберите *Servisi* па *Početna strana*.

Савет: Да брзо отворите Почетну страну, у пасивном режиму притисните и држите тастер **0**.

ИЛИ

- Изаберите букмарк, адресу, датог WAP сервиса:
Притисните **Meni**, одаберите **Servisi**, па **Adrese** и одаберите букмарк, адресу.
Ако адреса не функционише са тренутно активним параметрима сервиса, активирајте неки други скуп параметара сервиса и покушајте поново.
ИЛИ
- Укуцајте адресу WAP сервиса:
Притисните **Meni**, одаберите **Servisi** па затим **Idi na adresu**. Укуцајте адресу WAP сервиса, притисните *+ за посебне карактере, и притисните **OK**.
Имајте на уму да није потребно уносити префикс http:// испред адресе; биће аутоматски додат.

Претраживање страница WAP сервиса

Пошто сте успоставили везу са WAP сервисом можете почети претраживање његових WAP страница. Функције тастера телефонског апарата могу се разликовати од једног до другог WAP сервиса. Пратите текст упутства на екрану телефонског апарата. За детаљније информације обратите се свом провајдеру WAP сервиса.

Имајте на уму да ако је за тип везе одабран GPRS, у току претраживања се приказује иконица у левом горњем углу екрана. Ако у току GPRS везе примите или упутите позив, у горњем десном углу екрана приказаће се иконица која означава да је GPRS веза привремено обустављена.

Употреба тастера телефонског апарата у току претраживања

- Користите тастере за претрагу ▼ или ▲ за кретање по WAP страни.
- Да бисте одабрали или маркирали ставку, део на страници, притисните .

- Да унесете слова или цифре користите тастере **0** – **9** WXYZ, а да унесете специјални карактер, притисните тастер ***+**.

Опције у току претраживања

Притисните **Опције** па одаберите једну од расположивих. Провајдер сервиса може нудити и друге опције. Одаберите

- **Početna strana** да се вратите на почетну страну, хоумпејџ, WAP сервиса.
- **Adrese**: Видите страницу 112.
- **Pozovi | Izmeni | Otvori red | Otvori vezu | Otvori listu** – да позовете, унесете текст или одаберете маркирану ставку, део, WAP стране.
- **Dodaj adresu** да WAP страну сачувате као адресу.
- **Vidi sliku** или **Vidi slike** да погледате слике и анимације са WAP стране.
- **Idi na adresu** – да укуцате адресу WAP сервиса којем желите да приступите.
- **Servisni prijem**: Видите страницу 113.
- **Koristi novčanik** и **Zatvori novčanik**. Видите Водич за плаћање преко новчаника на страници 101.
- **Podešav. izgleda**: Видите Подешавање изгледа WAP претраживача на страници 111.
- **Podešavanje kukica**: Видите страницу 112.
- **Uzmi broj** да копирате број са WAP стране да бисте га позвали или меморисали. Ако на WAP страници постоји више бројева жељени број можете одабрати.
- **Učitaj ponovo** да поново учитате и ажурирате садржај WAP стране.
- **Obriši keš**: Видите Кеш меморија на страници 114.

- *Info o zaštiti* да погледате информације о сигурности активне WAP везе и сервера.
- *Prekini*: Видите Завршетак WAP везе на страници 111.

Директно позивање

WAP претраживач подржава функције којима можете приступити у току претраживања. Можете упутити говорни позив, послати DTMF тонске секвенце у току говорног позива и у телефон сачувати име и телефонски број неке WAP стране.

Завршетак WAP везе

Да прекинете претраживање и раскинете везу притисните **Опције** и одаберите *Prekini*. Када се прикаже упит *Prekini pretraživanje?*, притисните **Da**.

Или, уместо тога притисните . Ако је *GSM podaci* одабрано као носач података, притисните двапут . Телефонски апарат раскида везу са WAP сервисом.

Подешавање изгледа WAP претраживача

1. У току претраживања притисните **Опције** и одаберите *Podešav. izgleda*, или, у пасивном режиму, притисните **Мени** и одаберите *Servisi, Podešavanje* па *Podešavanje izgleda*.
2. Одаберите *Prelom teksta* или *Prikaz slika*.
3. Одаберите *Uključen* или *Isključen* за опцију *Prelom teksta*, односно **Da** или **Ne** за опцију *Prikaz slika*.

Када је опција *Prelom teksta* подешена на *Uključen*, текст који се не може приказати у једном реду наставља се у наредном. Ако одаберете *Isključen*, текст се скраћује ако је предугачак за један ред.

Када је опција *Prikaz slika* подешена на *Ne*, слике које се појављују на WAP страницама се не приказују. Ово може убрзати претраживање WAP страница које садрже доста слика.

Подешавање кукица

Имате могућност да подесите апарат да допушта или не примање "колачића" (cookies).

"Колачић" је податак који WAP сајт, локација, уноси у кеш меморију претраживача вашег телефона. Тај податак могу бити, на пример ваше корисничке информације или ваше преференце у претраживању. "Колачићи" се чувају док не испразните кеш меморију; видите Кеш меморија на страници 114.

1. У току претраживања притисните **Опције** и одаберите *Podešavanje kukica*, или, у пасивном режиму, притисните **Мени** и одаберите *Servisi, Podešavanja*.
2. Одаберите *Podešav. kukica* па онда *Dozvoljene* или *Odbacuju se* да допустите, односно забраните постављање cookies.

Адресе (букмарк ознаке)

Имате могућност чувања до 30 адреса WAP страница у облику букмарка у меморији апарата.

1. У току претраживања притисните **Опције** и одаберите *Adrese*, или, у пасивном режиму, притисните **Мени** и одаберите *Servisi, Adrese*.
2. Дођите до адресе коју желите да користите и притисните **Опције**.
3. Одаберите једну од наредних опција:
Idi na да успоставите везу са WAP страницом на коју се адреса односи.
Izmeni или *Obriši* да одабрану адресу измените или обришете.

Pošalji: да одабрану адресу пошаљете директно другом телефонском апарату одаберите **Kao adresu**, или да адресу пошаљете као текстуалну поруку, одаберите **Kao tekst. poruku**.

Nova adresa да креирате нову адресу без повезивања на WAP сервис. Укуцајте адресу и име WAP странице и притисните **OK**.

Имајте на уму да су у вашем апарату можда већ инсталисане неке адресе Интернет сајтова који нису ни у каквој вези са фирмом Nokia. Nokia не одобрава нити гарантује за ове сајтове. Ако се одлучите да им приступите потребно је да предузмете сву предострожност у смислу безбедности и садржаја као и за било који други Интернет сајт.

Примање адресе

Када адресу примите као текстуалну поруку, притисните **Опције** и одаберите **Vidi** да адресу прегледате, **Sačuvaj** да адресу меморисете, или **Odbaci** да је одбаците.

Сервисни пријем

Телефонски апарат може примати сервисне поруке (достављене без вашег захтева) које Вам шаље провајдер. Сервисне поруке су обавештења о, на пример главним вестима, насловима и могу садржати текстуалну поруку или адресу WAP сервиса.

Да у пасивном режиму приступите функцији **Servisni prijem** када примите сервисну поруку притисните **Vidi**.

- Ако притиснете **Izađi** порука се премешта у **Servisni prijem**. Да бисте опцији **Servisni prijem** приступили касније, притисните **Мени**, одаберите **Servisi**, па **Servisni prijem**.

Да бисте опцији **Servisni prijem** приступили у току претраживања притисните **Опције** и одаберите **Servisni prijem**. Дођите до жељене поруке притисните **Опције**, па изаберите:

- **Preuzmi** да активирате WAP претраживач и преузмете одабрани садржај.

- *Detalji* да Вам се прикажу детаљи о сервисном обавештењу.
- *Obriši* да одабрано сервисно обавештење обришете.

Подешавање апарата да прима сервисне поруке

Притисните **Meni**, одаберите *Servisi*, *Podešavanja*, *Podešavanje servisnog prijema*, па *Servisne poruke*. Да бисте подесили апарат да прима сервисне поруке, одаберите *Uključene*. Ако одаберете *Isključene*, апарат неће примати сервисне поруке.

Кеш меморија

Напомена: Информације и сервиси којима сте приступали чувају се у кеш меморији Вашег телефонског апарата. Кеш меморија је баферски меморијски простор који се користи за привремено смештање података. Уколико сте покушали да приступите, или приступили поверљивим подацима који захтевају унос шифре (н.пр., Ваш банковни рачун), испразните кеш меморију свог апарата после сваке употребе.

Пажњење кеш меморије (историје):

- У току претраживања притисните **Опције** и одаберите *Obriši keš*, или
- У пасивном режиму притисните **Meni** одаберите *Servisi* па *Obriši keš*.

Сертификати ауторитета

За коришћење неких WAP сервиса као што су банкарске услуге, неопходна су Вам овлашћења. Коришћење овлашћења помаже побољшању сигурности везе између вашег апарата и WAP мрежног пролаза или WAP сервера ако је опција *Zaštita veze* подешена на *Uključena*.

Сертификат ауторитета можете преузети са WAP странице ако дати WAP сервис подржава њихово коришћење. Након преузимања, сертификат ауторитета можете погледати па га затим

меморисати или избрисати. Ако га сачувате, сертификат се додаје листи сертификата у вашем телефонском апарату.

На екрану телефонског апарата ћете видети напомену када идентитет неког WAP сервера или гејтвеја (мрежног пролаза) не може бити верификован, када WAP сервер или гејтвеј није аутентичан, или када немате исправни сертификат ауторитета у свом телефонском апарату.

Преглед листе сертификата ауторитета

Притисните **Мени**, одаберите **Servisi** па **Podešavanja**. Одаберите **Sertifikati**.

Видите **Info o zaštiti** у делу Употреба тастера телефонског апарата у току претраживања на страници 109.

Индикатор заштите

Ако је иконица сигурне везе приказана у току WAP везе, пренос података између телефонског апарата и WAP мрежног пролаза, гејтвеја или WAP сервера (за који постоји **IP адреса** у оквиру **Izmena aktivnih serv. podešavanja**) је шифрован.

Међутим, иконица сигурности везе не значи да је и пренос података између гејтвеја, мрежног пролаза, и сервера (места на коме се чувају захтевани подаци) такође безбедан. Провајдер сервиса треба да осигура безбедност преноса података између гејтвеја и сервера са подацима.

Сигурност претраживача

Сигурносна заштита је неопходна за неке WAP сервисе као што су банкарски сервиси и куповина са WAP сајтова. За такве врсте веза неопходни су Вам сигурносни сертификати и вероватно сигурносни, заштитни модул који се може налазити на вашој SIM картици. За више информација, контактирајте свог провајдера.

Заштитни модул

Заштитни, сигурносни модул обезбеђује безбедност WAP апликација, програма, и омогућава употребу дигиталног потписивања. Заштитни модул може садржавати сертификате као и приватне и јавне кључеве. Сертификате у заштитни модул уписују издавалац SIM картице или провајдер.

Притисните **Meni**, одаберите *Servisi*, *Podešavanja*, па *Podešavanje zaštitnog modula*. Одаберите

- *Detalji zaštitnog modula* - приказује назив заштитног модула, статус, произвођача и серијски број.
- *Promeni potpisni PIN*, да одаберете потписни PIN који желите да промените.

Погледајте и део Приступне шифре на страници 14.

Сертификати

Постоје три врсте сертификата; серверски сертификати, сертификати ауторизације и кориснички сертификати. Сертификати ауторизације могу бити уписани у заштитном модулу SIM картице од стране издаваоца или провајдера, или могу бити преузети са WAP страница и сачувани у меморији телефона или SIM картице. Корисничке сертификате уписује у заштитни модул издавалац SIM картице или сервис провајдер. Сертификати сервера нису сачувани.

- Сертификати сервера

Серверски сертификат се шаље са WAP сервера на телефонски апарат и његова исправност се проверава помоћу сертификата ауторизације који су меморисани у телефонском апарату или заштитном модулу картице. На екрану телефонског апарата ћете видети напомену када идентитет неког WAP сервера или WAP гејтвеја (мрежног пролаза) не може бити верификован, када WAP сервер или WAP гејтвеј није аутентичан, или када немате исправни сертификат ауторитета (ауторизације) у свом телефонском апарату.

Иконица сигурне везе се приказује у току WAP везе ако је пренос података између телефонског апарата и WAP мрежног пролаза, гејтвеја, или WAP сервера (за који постоји *IP adresa* у оквиру *Izmena aktivnih serv. podešavanja*) шифрован.

Провајдер сервиса треба да осигура безбедност преноса података између гејтвеја и сервера са подацима.

- Сертификати ауторизације

Сертификате ауторизације користе неки WAP сервиси, као што су банкарске услуге, ради провере потписа или сертификата сервера, или пак других сертификата ауторизације.

- Кориснички сертификати

Корисничке сертификате корисник добија од Даваоца сертификата. Они повезују корисника са специфичним приватним кључем у заштитном модулу и користе се за дигитални потпис.

Дигитални потпис

Са овим моделом телефона можете користити дигиталне потписе. Потпис се може идентификовати као ваш преко корисничког сертификата који је коришћен за потписивање. Стављање дигиталног потписа може бити исто као и стављање потписа на папирни рачун, уговор или неки други документ.

Да бисте употребили дигитални потпис одаберите неки линк на WAP страни, на пример наслов књиге коју желите да купите и њену цену. Приказаће се текст за потписивање, евентуално и износ и датум.

Проверите да је у том моменту текст у заглављу *Čitaj* и да је приказана иконица дигиталног потписа .

Напомена: Ако се иконица дигиталног потписа не појави значи да је дошло до повреде тајности, сигурности, и не би требало да уносите никакве личне податке као што су ваш потписни PIN.

Да текст потпишете, прво га комплетног прочитајте па одаберите **Potpíši**.

Напомена: Текст можда не стане у један екран. Зато обавезно прелистајте комплетан текст пре потписивања.

Одаберите кориснички сертификат који желите да употребите. Укуцајте потписни PIN (видите део Приступне шифре на страници 14) и притисните **OK**. Иконица дигиталног потписа ће се изгубити, а WAP сервис може евентуално приказати потврду ваше куповине.

■ SIM сервиси (Мени 13)

Поред функција које нуди телефонски апарат и ваша SIM картица може нудити додатне услуге, сервисе којима приступате из Менија 13. Мени 13 се приказује једино ако га подржава ваша SIM картица. Назив и садржаји овог менија зависе од расположивих сервиса.

Напомена: За податке у вези расположивости, цене и информације о начину коришћења SIM сервиса обратите се продавцу SIM картице, тј. оператору мреже, провајдеру или другом добављачу.

Имате могућност да свој телефонски апарат подесите тако да Вам приказује потврдне поруке које се размењују између вашег телефонског апарата и мреже када користите SIM сервисе, избором опције **Da** у оквиру менија 4–3–6, **Potvrda akcija SIM servisa**.

Имајте на уму да приступ овим сервисима може подразумевати слање текстуалне поруке (SMS) или обављање телефонског позива који се наплаћују.

8. Комуникације са РС рачунаром

Када је ваш телефон повезан на компатибилни РС рачунар преко ИЦ везе или каблом можете слати и примати е-маил поруке и приступати Интернету. Свој телефон можете користити са великим бројем програма за повезивање са РС рачунаром и дата комуникације. Помоћу пакета PC Suite можете, на пример, слати текстуалне и графичке поруке, синхронизовати календаре и роковнике у свом телефону и РС рачунару, као и организовати своје WAP адресе и скупове параметара везе.

На Nokia вебсајту, www.nokia.com/support/phones/6100, можете наћи детаљније информације, као и преузети потребне датотеке.

■ PC Suite

Програмски пакет PC Suite садржи следеће апликације:

- **Nokia Application Installer**, који служи за инсталисање Java апликација са РС рачунара у телефонски апарат.
- **Nokia Image Converter**, који служи за прилагођавање графичких датотека за примену у мултимедија порукама, или за тапете, као и за њихово пребацивање у телефонски апарат.
- **Nokia Sound Converter**, који служи за тонску обраду полифоних записа и прилагођавање за ваш телефонски апарат, као и за њихово пребацивање у телефон.
- **Nokia Content Copier**, који служи за преписивање података или прављење резервних копија садржаја вашег телефона на РС рачунару или другом Nokia телефону.

- **Nokia PC WAP Manager**, који служи за измене и слање WAP адреса, или за ажурирање скупова (параметара) везе.
- **Nokia Phone Editor**, који служи за слање текстуалних порука и вршење измена телефонског именика и подешавања порука вашег телефонског апарата.
- **Nokia PC Sync**, који служи за синхронизовање, усаглашавање именика, календара и роковника PC рачунара и вашег телефона.
- **Nokia PC Graphics**, који служи за прављење или монтажу графичких порука компатибилних са ранијим моделима Nokia телефона, на пример, Nokia 8310.
- **Nokia PC Composer**, који служи за компоновање монофоних тонова, мелодија звона компатибилних са ранијим моделима Nokia телефона, на пример, Nokia 8310.
- Nokia 6100 драјвери за модем Вам омогућавају коришћење вашег телефона као модема.
- **Nokia Modem Options** садржи параметре, подешавања за HSCSD и GPRS везе.
- **Nokia Connection Manager** служи за бирање типа везе између PC рачунара и телефона.

GPRS и HSCSD

Ваш телефон можете користити и за GPRS (пакетирани пренос података) и HSCSD (брзи пренос података са комутацијом линије) комуникационе сервисе.

За детаље у вези расположивости и претплате на HSD (пренос података великим брзинама) услуге обратите се свом оператору мреже или провајдеру.

Имајте на уму да коришћење HSCSD сервиса празни батерију вашег апарата брже од стандардних говорних и дата веза. За време преноса података телефон ћете морати евентуално прикочити на пуњач.

Видите Подешавање GPRS модема на страници 103.

■ Коришћење комуникационих програма за пренос података

Информације у вези употребе комуникационих програма за пренос података потражите у документацији која иде уз њих.

1. Ако користите ИЦ везу:

- Активирајте ИЦ везу на телефонском апарату; видите део Инфрацрвена на страници 102. Проверите да је веза активирана и на РС рачунару.

Ако користите комуникацијски адаптер кабл DKU-5:

- Укључите кабл у USB порт на задњој страни вашег рачунара и у конектор на телефонском апарату.

2. Започните коришћење комуникационог програма за пренос података на рачунару.

Имајте на уму да позивање или примање позива док је апарат повезан на рачунар није препоручљиво пошто може довести до прекида рада.

Да бисте остварили боље резултате, у току преноса података апарат поставите на стабилну подлогу са тастатуром окренутом на доле. Немојте апарат померати држећи га у руци у току преноса података.

9. О батерији

■ Пуњење и пражњење

Ваш телефонски апарат се напаја енергијом из акумулаторске батерије са могућношћу поновног пуњења.

Имајте на уму да се потпуне експлоатационе карактеристике нове батерије постижу тек после два или три комплетна циклуса пуњења и пражњења!

Батерија се може пунити и празнити стотине пута али ће се на крају истрошити. Када је радно време (време разговора и време спремности за рад) знатно краће од нормалног, време је да се купи нова батерија.

Користите само оне батерије које је одобрио произвођач телефона и пуните их само пуњачима које је исти одобрио. Ископчајте пуњач када се не користи. Не остављајте батерију прикључену на пуњач дуже од једне седмице, јер јој прекомерно пуњење може скратити век трајања. Ако се и не користи, потпуно пуна батерија ће се временом сама испразнити.

Екстремни температурни услови могу утицати на способност пуњења Ваше батерије.

Употребљавајте батерију само за оно за шта је намењена.

Никада не користите оштећени пуњач или батерију.

Не излажите батерију кратком споју. Случајан кратак спој може да настане ако неки метални предмет (новчић, спајалица или хемијска оловка) проузрокује директно спајање + и - извода батерије (металне траке на батерији), на пример, када носите резервну батерију у џепу или ташници. Кратким спајањем извода може се оштетити батерија или предмет којим се спаја.

Остављање батерије на топлим или хладним местима, као што је затворени аутомобил у летњим или зимским условима, смањује капацитет и век трајања батерије. Покушавајте да увек батерију држите на температури између 15°C и 25°C. Телефон са загрејаном или хладном батеријом може привремено да не

ради, чак и када је батерија потпуно напуњена. Експлоатационе карактеристике батерија су посебно ограничене при температурама знатно испод тачке мржњења.

Не бацајте батерије у ватру!

Батерије одлажите у складу са локалним прописима (н.пр. рецирклажа). Не одлажите их као кућни отпад.

Ваш телефон је производ високог квалитета конструкције и израде и њиме треба поступати пажљиво. Доле дати савети ће Вам помоћи да испуните обавезе које су дате у гаранцији и да уживате у овом производу дуги низ година.

- Држите телефонски апарат и све његове делове и прибор ван дохвата деце.
- Одржавајте га сувим. Атмосферске падавине и влага, као и све врсте течности или влаге могу садржати минерале који проузрокују корозију електронских кола.
- Не употребљавајте телефон, нити га држите на прашњавим и прљавим местима. Његови покретни делови се могу оштетити.
- Немојте држати телефон на местима са високом температуром. Високе температуре могу да скрате век трајања електронских уређаја, да оштете батерије и да деформишу или истопе неке пластичне материјале.
- Немојте држати телефон на местима са ниском температуром. Када се телефон загреје (до своје нормалне температуре), у унутрашњости се може појавити влага која може да оштети штампане плоче са електронским колима.
- Не покушавајте да отворите телефон. Нестручно руковање га може оштети.
- Чувајте телефон од падова, потреса или удараца. Грубо руковање може да проузрокује ломљење унутрашњих штампаних плоча са електронским колима.
- За чишћење телефона немојте да употребљавате јаке хемикалије, раствараче за чишћење, или јаке детерџенте.
- Не бојите телефон. Боја може блокирати покретне делове апарата и омести правилан рад.
- Користите само испоручену антену или одобрену замену. Неодобрене антене, модификације или прикључци могу оштетити телефон и представљати кршење прописа којима се регулишу радио уређаји.

Све горње сугестије се у истој мери односе на телефонски апарат, пуњач и сав прибор. Уколико неки од њих не функционише исправно однесите га у најближи квалификовани сервис. Особље сервиса ће Вам помоћи и, уколико је потреба, обавити сервисирање.

ВАЖНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ БЕЗБЕДНОСТИ

■ Безбедност саобраћаја

Не користите мобилни телефон док возите моторно возило. Увек осигурајте телефон у његовом држачу; не стављајте телефон на путничко седиште или на места са којих у случају судара или изненадног кочења може да склизне.

Запамтите, безбедност саобраћаја је увек на првом месту!

■ Радно окружење

Имајте на уму да треба да се придржавате свих посебних прописа који важе у свакој области и да искључите свој телефон увек када је забрањена његова употреба, или када она може да проузрокује сметње или опасност.

Користите телефон само у његовим нормалним радним положајима.

Делови телефонског апарата имају магнетна својства. Телефонски апарат привлачи метале па особе са слушним апаратима не треба да га држе на уву на којем је слушни апарат. Телефон увек држите у држачу пошто слушалица може да привуче металне материјале. Не стављајте кредитне картице или друге медије са магнетним записом у близину телефона пошто се на њима уписани подаци могу тако избрисати.

■ Електронски уређаји

Већина савремене електронске опреме је заштићена од радиофреквентних сигнала. Ипак, извесна електронска опрема може да буде незаштићена од радиофреквентних сигнала Вашег мобилног телефона.

Пејсмејкерис

Произвођачи пејсмејкера препоручују минимално растојање од 20 цм између мобилног телефона и пејсмејкера како би се избегле могуће сметње код рада пејсмејкера. Ове препоруке се поклапају са независним истраживањима и препорукама Wireless Technology Research. Особе са пејсмејкерима:

- Када је телефон укључен треба увек да га држе на растојању већем од 20 цм од свог пејсмејкера;
- Не би требало да носе телефон у џепу на грудима;
- Треба да користе уво на супротној страни од пејсмејкера како би могућност стварања сметњи свеле на минимум.
- Уколико имате било какав разлог да посумњате да долази до сметњи, одмах искључите свој телефон.

Слушни апарати

Неки дигитални мобилни телефони могу да стварају сметње извесним слушним апаратима. У случају таквих сметњи, консултујете се са својим провајдером.

Остали медицински уређаји

Рад било којих радиопредајних уређаја, укључујући и целуларне телефоне, може да ствара сметње у функционисању неадекватно заштићених медицинских уређаја. Консултујте лекара или произвођача медицинских уређаја да бисте утврдили да ли су уређаји адекватно заштићени од спољне енергије радиофреквентних таласа, или уколико имате нека друга питања. Искључите свој телефон у здравственим установама када у њима истакнута правила налажу да то учините. Болнице или здравствене установе можда користе опрему која може да буде осетљива на спољну енергију радиофреквентних таласа.

Моторна возила

Радиофреквентни сигнали могу да утичу на непрописно инсталисане или неадекватно заштићене електронске системе у моторним возилима (на пр. електронски системи за убризгавање горива, електронски системи за заштиту од проклизавања (заштиту од блокирања), електронски системи за регулацију брзине, системи са ваздушним јастуком). За то се у вези Вашег возила информишите код произвођача или његовог

представника. Такође консултујете и произвођача друге опреме која је додатно инсталисана у Вашем моторном возилу.

Истакнути натписи

Искључите свој телефон у сваком објекту где то захтевају истакнути натписи.

■ Потенцијално експлозивне атмосфере

Искључите свој телефон када се налазите у некој средини са потенцијално опасном атмосфером и придржавајте се свих знакова и упутстава. Варнице у таквим срединама могу да проузрокују експлозију или пожар што може довести до телесних повреда или чак и смрти.

Корисницима се саветује да искључе телефон када се налазе на местима за точење горива (пумпној станици). Корисници се упозоравају да треба да се придржавају ограничења у погледу употребе радио опреме у складиштима горива (складиште горива и дистрибутивни центри), хемијским постројењима или на местима где се врши минирање.

Средине са потенцијално експлозивном атмосфером су често, али не увек јасно обележене. То су најчешће потпалуња чамаца, места за транспорт или складиштење хемикалија, моторна возила са погоном на течни (пропан-бутан) плин, зоне у којима ваздух садржи хемикалије или честице, на пример жита, прашину или метални прах, као и све друге средине у којима се обично препоручује да искључите мотор аутомобила.

■ Моторна возила

Само квалификовано особље би требало да сервисира телефон или да га инсталира у моторно возило. Погрешно инсталисање или сервисирање може да буду опасно и да поништи све гаранције за апарат.

Проверавајте редовно да ли је целокупна опрема мобилног телефона у Вашем возилу прописно монтирана и да ли правилно функционише.

Не држите нити носите запаљиве течности, гасове или експлозивне материје на истом месту где држите телефон, његове делове или прибор.

Код моторних возила која су опремљена ваздушним јастуком, имајте у виду да се ваздушни јастук надувава великом силом. Не постављајте никакве предмете, укључујући и фиксне и преносне бежичне уређаје, у простор изнад ваздушних јастука, нити у зону надувавања ваздушног јастука. Уколико је опрема мобилног телефона за аутомобил непрописно инсталирана а ваздушни јастук се надува може доћи до озбиљних повреда.

Употреба Вашег телефона у ваздуху је забрањена. Искључите свој телефон пре уласка у авион. Употреба мобилних телефона у авиону може да представља опасност за функционисање авиона, да доведе до прекида бежичне телефонске мреже, и да буде противзаконита.

Непоштовање ових упутстава може да доведе до привременог обустављања или ускраћивања коришћења телефонских услуга, или до предузимања судског поступка, или до оба.

■ Хитни позив

Важно: Овај телефон као и сваки бежични телефон ради користећи радио сигнале, бежичне и земаљске мреже као и функције које програмира сам корисник. Из тог разлога успостављање везе у свим условима се не може гарантовати. Зато се не бисте никада требало ослањати само на мобилни телефон за успостављање важних комуникација (на пр., позиви за хитну медицинску помоћ).

Хитни позиви можда нису могући на свим мрежама мобилне телефоније или при коришћењу неке услуге мреже и/или неке могућности телефона. Проверите то код локалног провајдера.

Слање хитних позива:

1. Укључите телефон уколико није укључен. Проверите да ли је јачина сигнала адекватна. Неке мреже захтевају да је важећа SIM картица правилно уложена у телефон.
2. Притисните потребан број пута (на пример да бисте прекинули везу, изашли из менија и сл.) да обришете садржај екрана и апарат активирате за телефонирање.
3. Унесите број службе помоћи за своју тренутну локацију (на пр. 112, 911 или неки други званични број службе помоћи). Бројеви службе помоћи су различити за различите локације.

4. Притисните тастер .

Ако су активиране одређене функције, можда ћете прво морати да их искључите пре него што будете могли да упутите позив служби помоћи. Консултујте ово Упутство и Вашег локалног провајдера услуга целуларне мреже.

Када шаљете позив служби помоћи, обратите пажњу на то да дате све неопходне информације што је могуће тачније. Упамтите да је Ваш мобилни телефон можда једино средство комуникације на месту догађаја несрећног случаја; не прекидајте везу све док Вам се не дозволи да то учините.

■ Информације о сертификацији (SAR)

ОВАЈ МОДЕЛ ТЕЛЕФОНСКОГ АПАРАТА ЗАДОВОЉАВА ЗАХТЕВЕ ЕКСПОЗИЦИЈЕ РАДИО ТАЛАСИМА

Ваш бежични телефонски апарат је радио предајник и пријемник. Он је пројектован и произведен тако да не прелази граничне вредности зрачења за експозиције енергије радиофреквентних таласа које препоручују међународне смернице (ICNIRP). Те граничне вредности су део свеобухватних смерница и оне одређују допуштене нивое енергије радиофреквентних таласа за општу популацију. Ове смернице су развиле независне научне организације путем периодичних и детаљних процена научних студија. Ове смернице садрже и значајну сигурносну резерву која је намењена да осигура безбедност свих особа без обзира на старосну доб или здравствено стање.

Стандард за експозицију за мобилне телефоне користи јединицу мере познату као Степен специфичне абсорпције, или SAR (Specific Absorption Rate). SAR гранична вредност назначена у тим међународним смерницама износи $2,0 \text{ W/kg}^*$. Тестови за одређивање SAR вредности спроводе се за стандардне радне положаје са телефонским апаратом који емитује на својој највећој атестираној снази у свим испитиваним фреквентним опсезима. Мада је SAR вредност установљена за највећи атестирани ниво снаге, стварна SAR вредност телефонског апарата у раду може бити значајно испод те максималне вредности. Ово је стога што је апарат пројектован да ради на више нивоа снаге како би користио само онолику снагу која је потребна да доспе до мреже. Генерално, што сте ближе базној станици, снага предаје телефонског апарата је нижа.

Највиша SAR вредност за овај модел телефонског апарата тестирано за држање на уву је 0,60 W/кг. Мада могу постојати разлике у SAR вредностима за различите телефоне и различите положаје, све оне задовољавају одговарајуће међународне смернице за експозицију радиофреквентним таласима.

* SAR гранична вредност за мобилне телефоне у јавној употреби износи 2,0 W/кг. у просеку распоређено на десет грама телесног ткива. Смернице садрже и значајну сигурносну резерву ради додатне заштите људи као и на рачун компензације могућих одступања у измереним вредностима. SAR вредности могу бити различите у зависности од националних захтева за извештавањем као и од фреквентног опсега комуникационе мреже. Податке о SAR вредностима у другим регионима можете наћи у склопу информација о производу на адреси www.nokia.com.